

Publicatieblad

van de Europese Unie

L 231

Uitgave
in de Nederlandse taal

Wetgeving

51e jaargang
29 augustus 2008

Inhoud

I *Besluiten op grond van het EG- en het Euratom-Verdrag waarvan publicatie verplicht is*

VERORDENINGEN

Verordening (EG) nr. 843/2008 van de Commissie van 28 augustus 2008 tot vaststelling van de forfaitaire invoerwaarden voor de bepaling van de invoerprijs van bepaalde groenten en fruit	1
Verordening (EG) nr. 844/2008 van de Commissie van 28 augustus 2008 tot vaststelling van de restituties bij uitvoer van witte en ruwe suiker in onveranderde vorm	3
Verordening (EG) nr. 845/2008 van de Commissie van 28 augustus 2008 tot vaststelling van de restituties bij uitvoer van stropen en bepaalde andere producten van de suikersector in ongewijzigde staat	5
Verordening (EG) nr. 846/2008 van de Commissie van 28 augustus 2008 tot vaststelling van de maximumrestitutie bij uitvoer van witte suiker in het kader van de in Verordening (EG) nr. 900/2007 bedoelde permanente inschrijving	7
Verordening (EG) nr. 847/2008 van de Commissie van 28 augustus 2008 tot vaststelling van de maximumrestitutie bij uitvoer van witte suiker in het kader van de in Verordening (EG) nr. 1060/2007 bedoelde permanente inschrijving	8
★ Verordening (EG) nr. 848/2008 van de Commissie van 28 augustus 2008 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2076/2002 en Beschikking 2003/565/EG wat betreft de in artikel 8, lid 2, van Richtlijn 91/414/EEG van de Raad vastgestelde periode ⁽¹⁾	9
★ Verordening (EG) nr. 849/2008 van de Commissie van 28 augustus 2008 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 3199/93 inzake de wederzijdse erkenning van procedures voor de volledige denaturering van alcohol in verband met de vrijstelling van accijns	11

⁽¹⁾ Voor de EER relevante tekst

(Vervolg z.o.z.)

- ★ **Verordening (EG) nr. 850/2008 van de Commissie van 28 augustus 2008 tot opening van de procedure voor de toewijzing van uitvoercertificaten voor kaas die in 2009 in het kader van bepaalde GATT-contingenten naar de Verenigde Staten van Amerika kan worden uitgevoerd** 12

Verordening (EG) nr. 851/2008 van de Commissie van 28 augustus 2008 houdende vaststelling van de restituties die van toepassing zijn op bepaalde producten van de sector suiker, uitgevoerd in de vorm van goederen die niet onder bijlage I bij het Verdrag vallen 17

II *Besluiten op grond van het EG- en het Euratom-Verdrag waarvan publicatie niet verplicht is*

BESLUITEN VAN BIJ INTERNATIONALE OVEREENKOMSTEN INGESTELDE ORGANEN

- ★ **Reglement nr. 117 van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties (VN/ECE) — Uniforme voorschriften voor de goedkeuring van banden wat rolgeluidemissie en grip op nat wegdek betreft** 19

I

(Besluiten op grond van het EG- en het Euratom-Verdrag waarvan publicatie verplicht is)

VERORDENINGEN

VERORDENING (EG) Nr. 843/2008 VAN DE COMMISSIE

van 28 augustus 2008

tot vaststelling van de forfaitaire invoerwaarden voor de bepaling van de invoerprijs van bepaalde groenten en fruit

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 1234/2007 van de Raad van 22 oktober 2007 houdende een gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten en specifieke bepalingen voor een aantal landbouwproducten („Integrale-GMO-verordening”⁽¹⁾),

Gelet op Verordening (EG) nr. 1580/2007 van de Commissie van 21 december 2007 tot vaststelling van bepalingen voor de uitvoering van de Verordeningen (EG) nr. 2200/96, (EG) nr. 2201/96 en (EG) nr. 1182/2007 van de Raad in de sector groenten en fruit⁽²⁾, en met name op artikel 138, lid 1,

Overwegende hetgeen volgt:

Bij Verordening (EG) nr. 1580/2007 zijn, op grond van de resultaten van de multilaterale handelsbesprekingen van de Uruguayronde, de criteria vastgesteld aan de hand waarvan de Commissie voor de producten en de perioden die in bijlage XV, deel A, bij die verordening zijn vermeld, de forfaitaire waarden bij invoer uit derde landen vaststelt,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De in artikel 138 van Verordening (EG) nr. 1580/2007 bedoelde forfaitaire invoerwaarden worden vastgesteld in de bijlage bij de onderhavige verordening.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op 29 augustus 2008.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 28 augustus 2008.

Voor de Commissie

Jean-Luc DEMARTY

Directeur-generaal Landbouw en plattelandsontwikkeling

⁽¹⁾ PB L 299 van 16.11.2007, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 510/2008 van de Commissie (PB L 149 van 7.6.2008, blz. 61).

⁽²⁾ PB L 350 van 31.12.2007, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 590/2008 (PB L 163 van 24.6.2008, blz. 24).

BIJLAGE

Forfaitaire invoerwaarden voor de bepaling van de invoerprijs van bepaalde groenten en fruit

(EUR/100 kg)

GN-code	Code derde landen ⁽¹⁾	Forfaitaire invoerwaarde
0702 00 00	MK	22,9
	XS	22,4
	ZZ	22,7
0707 00 05	JO	162,5
	MK	21,6
	TR	128,2
	ZZ	104,1
0709 90 70	TR	93,7
	ZZ	93,7
0805 50 10	AR	61,4
	CL	65,6
	UY	66,2
	ZA	73,8
	ZZ	66,8
0806 10 10	EG	190,0
	TR	113,6
	ZZ	151,8
0808 10 80	AR	89,1
	BR	96,4
	CL	91,6
	CN	74,3
	NZ	107,0
	US	113,4
	ZA	85,3
	ZZ	93,9
0808 20 50	AR	131,3
	CN	53,0
	TR	147,5
	ZA	97,8
	ZZ	107,4
0809 30	TR	141,0
	ZZ	141,0
0809 40 05	IL	129,9
	MK	62,1
	TR	107,3
	XS	62,1
	ZZ	90,4

⁽¹⁾ Landennomenclatuur vastgesteld bij Verordening (EG) nr. 1833/2006 van de Commissie (PB L 354 van 14.12.2006, blz. 19). De code „ZZ” staat voor „overige oorsprong”.

VERORDENING (EG) Nr. 844/2008 VAN DE COMMISSIE**van 28 augustus 2008****tot vaststelling van de restituties bij uitvoer van witte en ruwe suiker in onveranderde vorm**

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 318/2006 van de Raad van 20 februari 2006 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector suiker ⁽¹⁾, en met name op artikel 33, lid 2, tweede alinea,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In artikel 32 van Verordening (EG) nr. 318/2006 is bepaald dat het verschil tussen de prijzen voor de in artikel 1, lid 1, onder b), van die verordening bedoelde producten op de wereldmarkt en op de interne markt mag worden overbrugd door een restitutie bij uitvoer.
- (2) Gezien de huidige situatie op de suikermarkt moeten derhalve uitvoerrestituties worden vastgesteld overeenkomstig de voorschriften en bepaalde criteria van de artikelen 32 en 33 van Verordening (EG) nr. 318/2006.

- (3) In artikel 33, lid 2, eerste alinea, van Verordening (EG) nr. 318/2006 is bepaald dat de restitutie naar gelang van de bestemming kan variëren indien dat gezien de situatie op de wereldmarkt of de specifieke vereisten van bepaalde markten noodzakelijk is.
- (4) Alleen voor producten die tot het vrije verkeer in de Gemeenschap zijn toegelaten en voldoen aan de vereisten van Verordening (EG) nr. 318/2006, mogen restituties worden verleend.
- (5) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Comité van beheer voor suiker,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De in artikel 32 van Verordening (EG) nr. 318/2006 bedoelde restituties worden verleend voor de producten en met toepassing van de bedragen die zijn vastgesteld in de bijlage bij de onderhavige verordening.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op 29 augustus 2008.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 28 augustus 2008.

Voor de Commissie

Jean-Luc DEMARTY

Directeur-generaal Landbouw en plattelandsontwikkeling

⁽¹⁾ PB L 58 van 28.2.2006, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1260/2007 van de Commissie (PB L 283 van 27.10.2007, blz. 1). Verordening (EG) nr. 318/2006 wordt per 1 oktober 2008 vervangen door Verordening (EG) nr. 1234/2007 (PB L 299 van 16.11.2007, blz. 1).

BIJLAGE

Met ingang van 29 augustus 2008 geldende restituties bij uitvoer van witte en ruwe suiker in onveranderde vorm

GN-code	Bestemming	Meeteenheid	Restitutiebedrag
1701 11 90 9100	S00	EUR/100 kg	13,76 ⁽¹⁾
1701 11 90 9910	S00	EUR/100 kg	13,76 ⁽¹⁾
1701 12 90 9100	S00	EUR/100 kg	13,76 ⁽¹⁾
1701 12 90 9910	S00	EUR/100 kg	13,76 ⁽¹⁾
1701 91 00 9000	S00	EUR/1 % sacharose × 100 kg nettoproduct	0,1496
1701 99 10 9100	S00	EUR/100 kg	14,96
1701 99 10 9910	S00	EUR/100 kg	14,96
1701 99 10 9950	S00	EUR/100 kg	14,96
1701 99 90 9100	S00	EUR/1 % sacharose × 100 kg nettoproduct	0,1496

NB: De bestemmingen zijn als volgt vastgesteld:

S00 — alle bestemmingen met uitzondering van de volgende:

- a) derde landen: Andorra, Liechtenstein, de Heilige Stoel (Staat Vaticaanstad), Kroatië, Bosnië en Herzegovina, Servië, Kosovo (*), Montenegro, Albanië en de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië;
- b) gebieden van lidstaten van de EU die niet tot het douanegebied van de Gemeenschap behoren: de Faeröer, Groenland, Helgoland, Ceuta, Melilla, de gemeenten Livigno en Campione d'Italia en de gebieden van de Republiek Cyprus waarover de regering van de Republiek Cyprus niet feitelijk het gezag uitoefent;
- c) Europese grondgebieden waarvan de buitenlandse betrekkingen door een lidstaat worden behartigd en die niet tot het douanegebied van de Gemeenschap behoren: Gibraltar.

(*) Zoals gedefinieerd in Resolutie 1244 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties van 10 juni 1999.

(¹) Dit bedrag geldt voor ruwe suiker met een rendement van 92 %. Indien het rendement van de geëxporteerde ruwe suiker afwijkt van 92 %, wordt het bedrag van de toe te passen restitutie voor elke betrokken uitvoertransactie vermenigvuldigd met een omrekeningsfactor die wordt verkregen door het overeenkomstig bijlage I, punt III, punt 3, van Verordening (EG) nr. 318/2006 berekende rendement van de geëxporteerde ruwe suiker te delen door 92.

VERORDENING (EG) Nr. 845/2008 VAN DE COMMISSIE

van 28 augustus 2008

tot vaststelling van de restituties bij uitvoer van stropen en bepaalde andere producten van de suikersector in ongewijzigde staat

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 318/2006 van de Raad van 20 februari 2006 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector suiker ⁽¹⁾, en met name op artikel 33, lid 2, tweede alinea,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In artikel 32 van Verordening (EG) nr. 318/2006 is bepaald dat het verschil tussen de prijzen voor de in artikel 1, lid 1, onder c), d) en g), van die verordening bedoelde producten op de wereldmarkt en op de interne markt mag worden overbrugd door een restitutie bij uitvoer.
- (2) Gezien de huidige situatie op de suikermarkt moeten derhalve uitvoerrestituties worden vastgesteld overeenkomstig de regels en bepaalde criteria van de artikelen 32 en 33 van Verordening (EG) nr. 318/2006.
- (3) In artikel 33, lid 2, eerste alinea, van Verordening (EG) nr. 318/2006 is bepaald dat de restitutie naar gelang van de bestemming kan variëren indien dat gezien de situatie op de wereldmarkt of de specifieke vereisten van bepaalde markten noodzakelijk is.
- (4) Er mogen alleen restituties worden verleend voor producten die tot het vrije verkeer in de Gemeenschap zijn toegelaten en voldoen aan de vereisten van Verordening (EG) nr. 951/2006 van de Commissie van 30 juni 2006 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen van

Verordening (EG) nr. 318/2006 wat de handel met derde landen in de suikersector betreft ⁽²⁾.

- (5) Om het verschil in concurrentievermogen tussen de communautaire uitvoer en die uit derde landen te overbruggen, kunnen uitvoerrestituties worden vastgesteld. De communautaire uitvoer naar bepaalde nabije bestemmingen en derde landen die voor communautaire producten een preferentiële behandeling toekennen, bevindt zich momenteel in een bijzonder gunstige concurrentiepositie. Restituties voor uitvoer naar deze bestemmingen moeten derhalve worden afgeschaft.
- (6) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Comité van beheer voor suiker,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

1. De in artikel 32 van Verordening (EG) nr. 318/2006 bedoelde uitvoerrestituties worden toegekend voor de producten en met toepassing van de bedragen die zijn vastgesteld in de bijlage bij de onderhavige verordening, op voorwaarde dat aan het bepaalde in lid 2 van het onderhavige artikel wordt voldaan.

2. Alleen producten die voldoen aan de desbetreffende vereisten van de artikelen 3 en 4 van Verordening (EG) nr. 951/2006 komen in aanmerking voor de in lid 1 van de onderhavige verordening bedoelde restituties.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op 29 augustus 2008.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 28 augustus 2008.

Voor de Commissie

Jean-Luc DEMARTY

Directeur-generaal Landbouw en plattelandsontwikkeling

⁽¹⁾ PB L 58 van 28.2.2006, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1260/2007 van de Commissie (PB L 283 van 27.10.2007, blz. 1). Verordening (EG) nr. 318/2006 wordt per 1 oktober 2008 vervangen door Verordening (EG) nr. 1234/2007 (PB L 299 van 16.11.2007, blz. 1).

⁽²⁾ PB L 178 van 1.7.2006, blz. 24. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 514/2008 (PB L 150 van 10.6.2008, blz. 7).

BIJLAGE

Met ingang van 29 augustus 2008 geldende restituties bij uitvoer van stropen en bepaalde andere producten van de suikersector in onveranderde vorm

GN-code	Bestemming	Meeteenheid	Restitutiebedrag
1702 40 10 9100	S00	EUR/100 kg droge stof	14,96
1702 60 10 9000	S00	EUR/100 kg droge stof	14,96
1702 60 95 9000	S00	EUR/1 % sacharose × 100 kg nettoproduct	0,1496
1702 90 30 9000	S00	EUR/100 kg droge stof	14,96
1702 90 71 9000	S00	EUR/1 % sacharose × 100 kg nettoproduct	0,1496
1702 90 95 9100	S00	EUR/1 % sacharose × 100 kg nettoproduct	0,1496
1702 90 95 9900	S00	EUR/1 % sacharose × 100 kg nettoproduct	0,1496 ⁽¹⁾
2106 90 30 9000	S00	EUR/100 kg droge stof	14,96
2106 90 59 9000	S00	EUR/1 % sacharose × 100 kg nettoproduct	0,1496

NB: De bestemmingen zijn als volgt vastgesteld:

S00 — alle bestemmingen met uitzondering van de volgende:

- a) derde landen: Andorra, Liechtenstein, de Heilige Stoel (Staat Vaticaanstad), Kroatië, Bosnië en Herzegovina, Servië, Kosovo (*), Montenegro, Albanië en de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië;
- b) gebieden van lidstaten van de EU die niet tot het douanegebied van de Gemeenschap behoren: de Faeröer, Groenland, Helgoland, Ceuta, Melilla, de gemeenten Livigno en Campione d'Italia en de gebieden van de Republiek Cyprus waarover de regering van de Republiek Cyprus niet feitelijk het gezag uitoefent;
- c) Europese grondgebieden waarvan de buitenlandse betrekkingen door een lidstaat worden behartigd en die niet tot het douanegebied van de Gemeenschap behoren: Gibraltar.

(*) Zoals gedefinieerd in Resolutie 1244 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties van 10 juni 1999.

(¹) Het basisbedrag is niet van toepassing op het in de bijlage, punt 2, van Verordening (EEG) nr. 3513/92 van de Commissie (PB L 355 van 5.12.1992, blz. 12) bedoelde product.

VERORDENING (EG) Nr. 846/2008 VAN DE COMMISSIE**van 28 augustus 2008****tot vaststelling van de maximumrestitutie bij uitvoer van witte suiker in het kader van de in Verordening (EG) nr. 900/2007 bedoelde permanente inschrijving**

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 318/2006 van de Raad van 20 februari 2006 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector suiker⁽¹⁾, en met name op artikel 33, lid 2, tweede alinea en derde alinea, onder b),

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Krachtens Verordening (EG) nr. 900/2007 van de Commissie van 27 juli 2007 betreffende een permanente inschrijving voor de vaststelling van restituties bij uitvoer van witte suiker voor het verkoopseizoen 2007/2008⁽²⁾ moeten deelinschrijvingen worden gehouden.
- (2) Op grond van artikel 8, lid 1, van Verordening (EG) nr. 900/2007 en op grond van het onderzoek van de

biedingen voor de op 28 augustus 2008 verstrijkende deelinschrijving, dient de maximumrestitutie bij uitvoer in het kader van die deelinschrijving te worden vastgesteld.

- (3) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Comité van beheer voor suiker,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De maximumrestitutie bij uitvoer van het in artikel 1, lid 1, van Verordening (EG) nr. 900/2007 bedoelde product wordt voor de op 28 augustus 2008 verstrijkende deelinschrijving vastgesteld op 21,957 EUR/100 kg.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op 29 augustus 2008.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 28 augustus 2008.

Voor de Commissie

Jean-Luc DEMARTY

Directeur-generaal Landbouw en plattelandsontwikkeling

⁽¹⁾ PB L 58 van 28.2.2006, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1260/2007 van de Commissie (PB L 283 van 27.10.2007, blz. 1). Verordening (EG) nr. 318/2006 wordt per 1 oktober 2008 vervangen door Verordening (EG) nr. 1234/2007 (PB L 299 van 16.11.2007, blz. 1).

⁽²⁾ PB L 196 van 28.7.2007, blz. 26. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 148/2008 van de Commissie (PB L 46 van 21.2.2008, blz. 9).

VERORDENING (EG) Nr. 847/2008 VAN DE COMMISSIE**van 28 augustus 2008****tot vaststelling van de maximumrestitutie bij uitvoer van witte suiker in het kader van de in Verordening (EG) nr. 1060/2007 bedoelde permanente inschrijving**

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 318/2006 van de Raad van 20 februari 2006 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector suiker⁽¹⁾, en met name op artikel 33, lid 2, tweede alinea en derde alinea, onder b),

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Krachtens Verordening (EG) nr. 1060/2007 van de Commissie van 14 september 2007 met betrekking tot de opening van een permanente openbare inschrijving voor de verkoop voor uitvoer van suiker uit de voorraden van de interventiebureaus van België, Tsjechië, Spanje, Ierland, Italië, Hongarije, Polen, Slowakije en Zweden⁽²⁾ moeten deelinschrijvingen worden gehouden.

(2) Op grond van artikel 4, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1060/2007 en op grond van het onderzoek van de

biedingen voor de op 27 augustus 2008 verstrijkende deelinschrijving, dient de maximumrestitutie bij uitvoer in het kader van die deelinschrijving te worden vastgesteld.

(3) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Comité van beheer voor suiker,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De maximumrestitutie bij uitvoer van het in artikel 1, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1060/2007 bedoelde product wordt voor de op 27 augustus 2008 verstrijkende deelinschrijving vastgesteld op 307,08 EUR/t.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op 29 augustus 2008.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 28 augustus 2008.

Voor de Commissie

Jean-Luc DEMARTY

Directeur-generaal Landbouw en plattelandsontwikkeling

⁽¹⁾ PB L 58 van 28.2.2006, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1260/2007 van de Commissie (PB L 283 van 27.10.2007, blz. 1). Verordening (EG) nr. 318/2006 wordt per 1 oktober 2008 vervangen door Verordening (EG) nr. 1234/2007 (PB L 299 van 16.11.2007, blz. 1).

⁽²⁾ PB L 242 van 15.9.2007, blz. 8. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 148/2008 van de Commissie (PB L 46 van 21.2.2008, blz. 9).

VERORDENING (EG) Nr. 848/2008 VAN DE COMMISSIE

van 28 augustus 2008

tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2076/2002 en Beschikking 2003/565/EG wat betreft de in artikel 8, lid 2, van Richtlijn 91/414/EEG van de Raad vastgestelde periode

(Voor de EER relevante tekst)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Richtlijn 91/414/EEG van de Raad van 15 juli 1991⁽¹⁾ betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen, en met name op artikel 8, lid 2, derde alinea,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Krachtens artikel 8, lid 2, eerste alinea, van Richtlijn 91/414/EEG mag een lidstaat, gedurende een periode van twaalf jaar na de kennisgeving van die richtlijn, toelaten dat gewasbeschermingsmiddelen die werkzame stoffen bevatten die niet in bijlage I bij die richtlijn zijn opgenomen en die twee jaar na de datum van kennisgeving reeds op de markt waren, op de markt worden gebracht, terwijl deze stoffen geleidelijk worden onderzocht in het kader van een werkprogramma.

(2) Voor de stoffen die in de derde en de vierde fase van het werkprogramma worden behandeld, werd de in overweging 1 bedoelde periode van twaalf jaar bij Verordening (EG) nr. 2076/2002 van de Commissie van 20 november 2002 houdende verlenging van de in artikel 8, lid 2, van Richtlijn 91/414/EEG van de Raad bedoelde termijn en betreffende de niet-opneming van bepaalde werkzame stoffen in bijlage I bij die richtlijn en de intrekking van toelatingen voor gewasbeschermingsmiddelen die deze stoffen bevatten⁽²⁾ en bij Beschikking 2003/565/EG van de Commissie van 25 juli 2003 houdende verlenging van de in artikel 8, lid 2, van Richtlijn 91/414/EEG van de Raad vastgestelde periode⁽³⁾ verlengd.

(3) De beoordeling van de ontwerp-evaluatieverslagen voor die stoffen is bijna volledig en voor de meeste stoffen zal

er voor 31 december 2008 worden beslist of zij in bijlage I bij Richtlijn 91/414/EEG worden opgenomen. Het is voor enkele stoffen echter niet mogelijk de beslissing voor 31 december 2008 te nemen. Om het werkprogramma te kunnen voltooien, moet de in Verordening (EG) nr. 2076/2002 en Beschikking 2003/565/EG vastgestelde periode met betrekking tot de derde en vierde fase van het werkprogramma worden verlengd. Voorts moeten de lidstaten en belanghebbenden voor de stoffen die worden opgenomen over voldoende tijd beschikken, zodat zij zich op de nieuwe vereisten kunnen voorbereiden.

(4) Deze verlenging laat onverlet dat overeenkomstig artikel 8, lid 2, vierde alinea, van Richtlijn 91/414/EEG kan worden besloten individuele werkzame stoffen in bijlage I bij die richtlijn op te nemen.

(5) Verordening (EG) nr. 2076/2002 en Beschikking 2003/565/EG moeten daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd.

(6) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Permanent Comité voor de voedselketen en de diergezondheid,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

In artikel 1 van Verordening (EG) nr. 2076/2002 worden de woorden „31 december 2008” vervangen door „31 december 2009”.

Artikel 2

In artikel 1 van Beschikking 2003/565/EG worden de woorden „31 december 2008” vervangen door „31 december 2009”.

Artikel 3

Deze verordening treedt in werking op de zevende dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

⁽¹⁾ PB L 230 van 19.8.1991, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2008/70/EG van de Commissie (PB L 185 van 12.7.2008, blz. 40).

⁽²⁾ PB L 319 van 23.11.2002, blz. 3. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1313/2007 (PB L 291 van 9.11.2007, blz. 11).

⁽³⁾ PB L 192 van 31.7.2003, blz. 40.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 28 augustus 2008.

Voor de Commissie
Androulla VASSILIOU
Lid van de Commissie

VERORDENING (EG) Nr. 849/2008 VAN DE COMMISSIE

van 28 augustus 2008

tot wijziging van Verordening (EG) nr. 3199/93 inzake de wederzijdse erkenning van procedures voor de volledige denaturering van alcohol in verband met de vrijstelling van accijns

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Richtlijn 92/83/EEG van de Raad van 19 oktober 1992 betreffende de harmonisatie van de structuur van de accijns op alcohol en alcoholhoudende dranken ⁽¹⁾, en met name op artikel 27, lid 4,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Volgens Verordening (EG) nr. 3199/93 van de Commissie ⁽²⁾ dienen de denatureringsmiddelen die in iedere lidstaat worden gebruikt om alcohol volledig te denatureren overeenkomstig artikel 27, lid 1, onder a), van Richtlijn 92/83/EEG, in de bijlage bij die verordening te worden beschreven.
- (2) Op grond van artikel 27, lid 1, onder a), van Richtlijn 92/83/EEG dienen de lidstaten vrijstelling van accijns te verlenen voor alcohol die volledig gedenu-reerd is overeenkomstig de voorschriften van een lidstaat, mits deze voorschriften naar behoren zijn aangemeld en aanvaard overeenkomstig de leden 3 en 4 van dat artikel.
- (3) Griekenland heeft op 11 september 2007 mededeling gedaan van enkele wijzigingen in de denatureringsprocédés waarvoor het bij Verordening (EG) nr. 3199/93 machtiging heeft gekregen.
- (4) De Commissie heeft die mededeling op 27 september 2007 aan de andere lidstaten bekend gemaakt.
- (5) Aangezien de Commissie noch een lidstaat binnen de voorgeschreven termijn om behandeling van de aangelegenheid in de Raad heeft verzocht, wordt de Raad overeenkomstig artikel 27, lid 4, van Richtlijn 92/83/EEG

geacht de wijzigingen in de door Griekenland aange-melde denatureringsprocédés met ingang van 27 novem-ber 2007 te hebben toegestaan.

- (6) Verordening (EG) nr. 3199/93 moet derhalve dienover-eenkomstig worden gewijzigd.
- (7) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in over-eenstemming met het advies van het Accijnscomité,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De alinea betreffende Griekenland in de bijlage bij Verordening (EG) nr. 3199/93 wordt vervangen door:

„Griekenland

Ethylalcohol van lage kwaliteit (residuen verkregen in de be-gin- en eindfase van de distillatie) met een alcoholgehalte van niet minder dan 93 % vol en niet meer dan 96 % vol, waar-aan de volgende stoffen zijn toegevoegd per hectoliter ge-hydrateerde alcohol van 93 % vol:

- methanol: 2 l,
- terpentijnolie: 1 l,
- lampolie: 0,50 l,
- methyleenblauw: 0,40 g.

Bij een temperatuur van 20 °C moet het eindproduct in on-gewijzigde toestand 93 % vol. bereiken.”.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de derde dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 28 augustus 2008.

Voor de Commissie

László KOVÁCS

Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 316 van 31.10.1992, blz. 21. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij de Toetredingsakte van 2005.

⁽²⁾ PB L 288 van 23.11.1993, blz. 12. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 67/2008 (PB L 23 van 26.1.2008, blz. 13).

VERORDENING (EG) Nr. 850/2008 VAN DE COMMISSIE

van 28 augustus 2008

tot opening van de procedure voor de toewijzing van uitvoercertificaten voor kaas die in 2009 in het kader van bepaalde GATT-contingenten naar de Verenigde Staten van Amerika kan worden uitgevoerd

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 1234/2007 van de Raad van 22 oktober 2007 houdende een gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten en specifieke bepalingen voor een aantal landbouwproducten (Integrale-GMO-verordening) ⁽¹⁾, en met name op artikel 171, lid 1, juncto artikel 4,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In hoofdstuk III, afdeling 2, van Verordening (EG) nr. 1282/2006 van de Commissie van 17 augustus 2006 tot vaststelling van specifieke bepalingen ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 1255/1999 van de Raad inzake de uitvoercertificaten en de uitvoerrestituties in de sector melk en zuivelproducten ⁽²⁾ is bepaald dat de uitvoercertificaten voor kaas die naar de Verenigde Staten van Amerika wordt uitgevoerd in het kader van de contingenten die voortvloeien uit de bij de multilaterale handelsbesprekingen gesloten overeenkomsten, kunnen worden toegewezen volgens een bijzondere procedure waarbij preferentiële importeurs in de Verenigde Staten van Amerika kunnen worden aangewezen.
- (2) Deze procedure moet voor de uitvoer voor 2009 worden geopend en de ter zake geldende aanvullende bepalingen moeten worden vastgesteld.
- (3) De bevoegde autoriteiten van de Verenigde Staten van Amerika maken bij het beheer van de invoer onderscheid tussen het extra contingent van de Europese Gemeenschap in het kader van de Uruguayronde en de contingenten die uit de Tokioronde zijn voortgekomen. Bij de toewijzing van de uitvoercertificaten moet worden nagegaan of de producten in aanmerking komen voor het betrokken contingent van de Verenigde Staten van Amerika zoals omschreven in het Harmonized Tariff Schedule of the United States of America.
- (4) Om te bevorderen dat bij de contingenten waarvoor de belangstelling matig is, de maximumhoeveelheid wordt uitgevoerd, dient te worden toegestaan dat voor dergelijke contingenten aanvragen worden ingediend die betrekking hebben op de totale hoeveelheid van het contingent.

- (5) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Beheerscomité voor de gemeenschappelijke ordening van de landbouwmarkten,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De uitvoercertificaten voor de in bijlage I bij de onderhavige verordening vermelde producten van GN-code 0406 die in 2009 naar de Verenigde Staten van Amerika worden uitgevoerd in het kader van de in artikel 23 van Verordening (EG) nr. 1282/2006 bedoelde contingenten, worden afgegeven overeenkomstig hoofdstuk III, afdeling 2, van die verordening en overeenkomstig het bepaalde in de onderhavige verordening.

Artikel 2

1. De certificaataanvragen zoals bedoeld in artikel 24 van Verordening (EG) nr. 1282/2006 (hierna „aanvragen” genoemd), worden in de periode van 1 tot en met 10 september 2008 bij de bevoegde autoriteiten ingediend.

2. Aanvragen zijn slechts ontvankelijk als zij alle in artikel 24 van Verordening (EG) nr. 1282/2006 bedoelde gegevens bevatten en vergezeld gaan van de in dat artikel vermelde documenten.

Als de beschikbare hoeveelheid voor een in kolom 2 van bijlage I bij de onderhavige verordening vermelde productgroep uit een contingent van de Uruguayronde en een contingent van de Tokioronde bestaat, mag de certificaataanvraag op slechts één van die contingenten betrekking hebben en moet dat contingent erin worden aangegeven door het nummer van de productgroep en de naam van het contingent zoals vermeld in kolom 3 van die bijlage te preciseren.

De in artikel 24 van Verordening (EG) nr. 1282/2006 bedoelde gegevens worden verstrekt volgens het model in bijlage II bij de onderhavige verordening.

3. Voor de contingenten die in kolom 3 van bijlage I „22-Tokio”, respectievelijk „22-Uruguay” worden genoemd, betreffen de aanvragen ten minste 10 t en ten hoogste de in het kader van het betrokken contingent beschikbare hoeveelheid zoals vermeld in kolom 4 van die bijlage.

⁽¹⁾ PB L 299 van 16.11.2007, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 510/2008 van de Commissie (PB L 149 van 7.6.2008, blz. 61).

⁽²⁾ PB L 234 van 29.8.2006, blz. 4. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 532/2007 (PB L 125 van 15.5.2007, blz. 7).

Voor de overige in kolom 3 van bijlage I bedoelde contingenten betreffen de aanvragen ten minste 10 t en ten hoogste 40 % van de in het kader van het betrokken contingent beschikbare hoeveelheid zoals vermeld in kolom 4 van die bijlage.

4. Een aanvraag is slechts ontvankelijk als de aanvrager schriftelijk verklaart dat hij geen andere aanvragen voor dezelfde productgroep en hetzelfde contingent heeft ingediend en ook niet zal indienen.

Als een marktdeelnemer in één of meer lidstaten meer dan één aanvraag voor dezelfde productgroep en hetzelfde contingent indient, worden al zijn aanvragen als onontvankelijk beschouwd.

Artikel 3

1. De lidstaten delen de Commissie binnen vijf werkdagen na afloop van de indieningstermijn mee welke aanvragen voor elke productgroep en, indien van toepassing, elk contingent zoals vermeld in bijlage I, zijn ingediend.

Alle mededelingen, inclusief de mededeling „nihil”, worden per fax of e-mail gedaan volgens het model in bijlage III.

2. Voor elke groep en, indien van toepassing, elk contingent wordt het volgende meegedeeld:

- a) de lijst van de aanvragers;
- b) de door elke aanvrager aangevraagde hoeveelheden per productcode van de gecombineerde nomenclatuur en per code volgens het Harmonized Tariff Schedule of the United States of America (2008);

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 28 augustus 2008.

- c) de naam en het adres van de door de aanvrager aangewezen importeur.

Artikel 4

De Commissie wijst de certificaten onverwijld toe op grond van artikel 25 van Verordening (EG) nr. 1282/2006 en stelt de lidstaten uiterlijk op 31 oktober 2008 in kennis van de toewijzing.

Binnen vijf werkdagen na de bekendmaking van de toewijzingscoëfficiënten delen de lidstaten de Commissie voor elke productgroep en, indien van toepassing, elk contingent de hoeveelheden per aanvrager mee die overeenkomstig artikel 25 van Verordening (EG) nr. 1282/2006 zijn toegewezen.

Deze mededeling wordt per fax of e-mail gedaan volgens het model in bijlage IV bij de onderhavige verordening.

Artikel 5

De overeenkomstig artikel 3 van de onderhavige verordening en artikel 24 van Verordening (EG) nr. 1282/2006 meegedeelde gegevens worden vóór de afgifte van de certificaten en uiterlijk op 15 december 2008 door de lidstaten geverifieerd.

Als wordt geconstateerd dat een marktdeelnemer aan wie een certificaat is afgegeven, onjuiste gegevens heeft verstrekt, wordt het certificaat geannuleerd en wordt de zekerheid verbeurd. De lidstaten stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Artikel 6

Deze verordening treedt in werking op de dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Voor de Commissie
Mariann FISCHER BOEL
Lid van de Commissie

BIJLAGE III

Op grond van artikel 3 van Verordening (EG) nr. 850/2008 te verstrekken gegevens

Toe te zenden aan + 32 2 295 33 10 of AGRI-MILK-USA@ec.europa.eu

Nummer van de productgroep en naam van het contingent zoals vermeld in kolom 3 van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 850/2008:

Omschrijving van de productgroep zoals vermeld in kolom 2 van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 850/2008: .....

.....

Oorsprong van het contingent:

Uruguayronde:

Tokioronde:

Nr.	Naam en adres van de aanvrager	Productcode van de gecombineerde nomenclatuur	Aangevraagde hoeveelheid in ton	Code van het Harmonised Tariff Schedule of the USA	Naam en adres van de aangewezen importeur
1					
		Totaal:			
2					
		Totaal:			
3					
		Totaal:			
4					
		Totaal:			
5					
		Totaal:			

BIJLAGE IV

Overeenkomstig artikel 25 van Verordening (EG) nr. 1282/2006 toegewezen certificaten

Toe te zenden aan + 32 2 295 3310 of AGRI-MILK-USA@ec.europa.eu

Nummer van de productgroep en naam van het contingent zoals vermeld in kolom 3 van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 850/2008	Oorsprong van het contingent	Naam en adres van de aanvrager	Productcode van de gecombineerde nomenclatuur	Aangevraagde hoeveelheid in ton	Naam en adres van de aangewezen importeur	Toegewezen hoeveelheid ⁽¹⁾ in ton
	Uruguayronde ☐					
	Tokioronde ☐					
	Totaal:			Totaal:		
	Uruguayronde ☐					
	Tokioronde ☐					
	Totaal:			Totaal:		
	Uruguayronde ☐					
	Tokioronde ☐					
	Totaal:			Totaal:		

⁽¹⁾ De door loting toegewezen hoeveelheden worden over de afzonderlijke GN-codes verdeeld naar evenredigheid van de per GN-code aangevraagde hoeveelheden product.

VERORDENING (EG) Nr. 851/2008 VAN DE COMMISSIE

van 28 augustus 2008

houdende vaststelling van de restituties die van toepassing zijn op bepaalde producten van de sector suiker, uitgevoerd in de vorm van goederen die niet onder bijlage I bij het Verdrag vallen

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 318/2006 van de Raad van 20 februari 2006 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector suiker ⁽¹⁾, en met name op artikel 33, lid 2, onder a), en lid 4,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Overeenkomstig artikel 32, leden 1 en 2, van Verordening (EG) nr. 318/2006 kan het verschil tussen de prijzen van de in artikel 1, lid 1, onder b), c), d) en g), van die verordening bedoelde producten in de internationale handel enerzijds en de prijzen in de Gemeenschap anderzijds door een restitutie bij de uitvoer worden overbrugd wanneer deze producten worden uitgevoerd in de vorm van goederen die in bijlage VII bij die verordening worden genoemd.
- (2) In Verordening (EG) nr. 1043/2005 van de Commissie van 30 juni 2005 houdende tenuitvoerlegging van Verordening (EG) nr. 3448/93 van de Raad wat betreft de regeling aangaande de toekenning van restituties bij uitvoer en de criteria voor de vaststelling van het restitutiebedrag betreffende bepaalde landbouwproducten, uitgevoerd in de vorm van goederen die niet onder bijlage I van het Verdrag vallen ⁽²⁾, is aangegeven voor welke producten een restitutie dient te worden vastgesteld wanneer ze worden uitgevoerd in de vorm van goederen bedoeld in bijlage VII bij Verordening (EG) nr. 318/2006.
- (3) Overeenkomstig artikel 14, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1043/2005 dient de restitutievoet per 100 kg van elk van de betrokken basisproducten maandelijks te worden vastgesteld.
- (4) In artikel 32, lid 4, van Verordening (EG) nr. 318/2006 is bepaald dat de restitutie bij uitvoer van een in een

goed verwerkt product niet meer mag bedragen dan de restitutie voor ditzelfde product dat in onverwerkte toestand wordt uitgevoerd.

- (5) De ingevolge deze verordening vastgestelde restituties kunnen vooraf worden vastgesteld, aangezien op dit moment niet bekend is hoe de markt zich de komende maanden zal ontwikkelen.
- (6) De naleving van de verplichtingen die zijn aangegaan met betrekking tot de restituties die kunnen worden toegekend bij de uitvoer van landbouwproducten die zijn verwerkt in niet onder bijlage I bij het Verdrag vallende goederen, kan in het gedrang komen door de vaststelling vooraf van hoge restituties. In deze situatie moeten derhalve vrijwaringsmaatregelen worden genomen zonder dat daardoor de sluiting van langetermijncontracten wordt verhinderd. De vaststelling van een specifieke restitutie voor de voorfixatie van restituties is een maatregel die aan deze verschillende doelstellingen beantwoordt.
- (7) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Comité van beheer voor suiker,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De restituties die van toepassing zijn op de in bijlage I bij Verordening (EG) nr. 1043/2005 en in artikel 1, lid 1, en in lid 1 van artikel 2 van Verordening (EG) nr. 318/2006 opgenomen basisproducten die worden uitgevoerd in de vorm van goederen vermeld in bijlage VII bij Verordening (EG) nr. 318/2006, worden vastgesteld zoals in de bijlage bij deze verordening is aangegeven.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op 29 augustus 2008.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 28 augustus 2008.

Voor de Commissie

Heinz ZOUREK

Directeur-generaal Ondernemingen en industrie

⁽¹⁾ PB L 58 van 28.2.2006, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1260/2007 van de Commissie (PB L 283 van 27.10.2007, blz. 1). Verordening (EG) nr. 318/2006 wordt per 1 oktober 2008 vervangen door Verordening (EG) nr. 1234/2007 (PB L 299 van 16.11.2007, blz. 1).

⁽²⁾ PB L 172 van 5.7.2005, blz. 24. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 639/2008 (PB L 178 van 5.7.2008, blz. 9).

BIJLAGE

Restituties die worden toegepast vanaf 29 augustus 2008 voor bepaalde producten van de sector suiker die worden uitgevoerd in de vorm van niet in bijlage I bij het Verdrag vermelde goederen ⁽¹⁾

GN-code	Omschrijving	Restituties in EUR/100 kg	
		Bij vaststelling vooraf van de restituties	Overige gevallen
1701 99 10	Witte suiker	14,96	14,96

⁽¹⁾ De in deze bijlage vastgestelde restituties zijn niet van toepassing op de uitvoer naar:

- derde landen: Andorra, Liechtenstein, de Heilige Stoel (Staat Vaticaanstad), Kroatië, Bosnië en Herzegovina, Servië, Kosovo (*), Montenegro, Albanië en de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië en op de naar de Zwitserse Bondsstaat uitgevoerde goederen die zijn opgenomen in de tabellen I en II van Protocol nr. 2 bij de Overeenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat van 22 juli 1972;
- gebieden van lidstaten van de EU die niet tot het douanegebied van de Gemeenschap behoren: de Faeröer, Groenland, Helgoland, Ceuta, Melilla, de gemeenten Livigno en Campione d'Italia en de gebieden van de Republiek Cyprus waarover de regering van de Republiek Cyprus niet feitelijk het gezag uitoefent;
- Europese grondgebieden waarvan de buitenlandse betrekkingen door een lidstaat worden behartigd en die niet tot het douanegebied van de Gemeenschap behoren: Gibraltar.

(*) Zoals gedefinieerd in Resolutie 1244 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties van 10 juni 1999.

II

(Besluiten op grond van het EG- en het Euratom-Verdrag waarvan publicatie niet verplicht is)

BESLUITEN VAN BIJ INTERNATIONALE OVEREENKOMSTEN INGESTELDE ORGANEN

Voor het internationaal publiekrecht hebben alleen de originele VN/ECE-teksten rechtsgevolgen. Voor de status en de datum van inwerkingtreding van dit reglement, zie de recentste versie van VN/ECE-statusdocument TRANS/WP.29/343 op: <http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocsts.html>

Reglement nr. 117 van de Economische Commissie voor Europa van de Verenigde Naties (VN/ECE) — Uniforme voorschriften voor de goedkeuring van banden wat rolgeluidemissie en grip op nat wegdek betreft

Bevat de volledige geldige tekst tot en met:

wijzigingenreeks 01 — Datum van inwerkingtreding: 2 februari 2007

Corrigendum 1 op wijzigingenreeks 01, overeenkomstig kennisgeving (C.N.554.2007.TREATIES-1) van de depositaris van 9 mei 2007

INHOUD

REGLEMENT

1. Toepassingsgebied
2. Definities
3. Goedkeuringsaanvraag
4. Opschriften
5. Goedkeuring
6. Specificaties
7. Wijzigingen van het type luchtband en uitbreiding van de goedkeuring
8. Conformiteit van de productie
9. Sancties bij non-conformiteit van de productie
10. Definitieve stopzetting van de productie
11. Naam en adres van de voor de uitvoering van de goedkeuringstests verantwoordelijke technische diensten en van de administratieve instanties
12. Inleidende bepalingen

BIJLAGEN

Bijlage 1 — Mededeling betreffende de goedkeuring, de uitbreiding, weigering of intrekking van de goedkeuring of de definitieve stopzetting van de productie van een type band wat rolgeluidemissie en grip op nat wegdek betreft krachtens Reglement nr. 117

Bijlage 2 — Opstelling van goedkeuringsmerken

Aanhangsel 1 — Goedkeuring krachtens Reglement nr. 117 in combinatie met goedkeuring krachtens Reglement nr. 30 of 54

Aanhangsel 2 — Uitbreidingen om goedkeuringen te combineren die zijn verleend krachtens Reglement nr. 117, 30 of 54

Bijlage 3 — Uitlooptestmethode om de rolgeluidemissie van banden te meten

Aanhangsel — Testrapport

Bijlage 4 — Specificaties voor de testbaan

Bijlage 5 — Testprocedure voor het meten van de grip op nat wegdek

Aanhangsel — Testrapport

1. TOEPASSINGSGEBIED

1.1. Dit reglement is van toepassing op banden wat hun geluidemissies betreft en op banden van klasse C1 voor voertuigen van categorie M₁, N₁, O₁ of O₂ ⁽¹⁾ wat hun grip op nat wegdek (natte grip) betreft. Het is echter niet van toepassing op:

- 1.1.1. banden die zijn ontworpen als „reservebanden voor tijdelijk gebruik” en voorzien zijn van het opschrift „Alleen voor tijdelijk gebruik”;
- 1.1.2. banden met een nominale velgdiametercode ≤ 10 (of ≤ 254 mm) of ≥ 25 (of ≥ 635 mm);
- 1.1.3. competitiebanden;
- 1.1.4. banden bestemd voor montage op wegvoertuigen van andere categorieën dan M, N en O;
- 1.1.5. banden met trekkrachtbevorderende voorzieningen (bv. spijkerbanden);
- 1.1.6. banden van de snelheidscategorie onder 80 km/h (F).

1.2. De overeenkomstsluitende partijen verlenen of accepteren goedkeuringen voor rolgeluid en natte grip, tenzij zij de secretaris-generaal van de Verenigde Naties ervan in kennis stellen dat zij dat alleen voor rolgeluid doen. Een dergelijke kennisgeving zal in werking treden met inachtneming van de termijnen die in artikel 1, leden 6 en 7, van de Overeenkomst van 1958 zijn vastgesteld (E/ECE/TRANS/505/Rev.2).

2. DEFINITIES

Voor de toepassing van dit reglement gelden, behalve de definities in de VN/ECE-Reglementen nrs. 30 en 54, de volgende definities.

2.1. Onder „type band” wordt in dit reglement verstaan: een assortiment banden, bestaande uit een lijst van bandenmaataanduidingen, merknamen en handelsbenamingen die onderling niet verschillen op essentiële punten zoals:

- a) de naam van de fabrikant;
- b) de bandenklasse (zie punt 2.4);
- c) de bandstructuur;
- d) de gebruikscategorie: normale band, speciale band of winterband;
- e) voor banden van klasse C1:
  - i) die ter goedkeuring van rolgeluidemissieniveaus worden ingediend, of het normale of versterkte banden (of banden een hoger draagvermogen) zijn;
  - ii) die ter goedkeuring van de grip op nat wegdek worden ingediend, of het normale of winterbanden zijn van snelheidscategorie Q of lager (160 km/h) of snelheidscategorie R en hoger, inclusief H (≥ 170 km/h);
- f) het loopvlakpatroon (zie punt 3.2.1).

⁽¹⁾ Zoals gedefinieerd in bijlage 7 bij de Geconsolideerde resolutie betreffende de constructie van voertuigen (R.E.3) (document TRANS/WP.29/78/Rev.1/Amend.2, laatstelijk gewijzigd bij Amend.4).

- 2.2. Onder „merknaam” of „handelsbenaming” wordt verstaan de door de bandenfabrikant aangegeven aanduiding van de band. De merknaam mag de naam zijn van de fabrikant en de handelsbenaming mag overeenkomen met het handelsmerk.
- 2.3. Onder „rolgeluidemissie” wordt verstaan het geluid afkomstig van het contact tussen bewegende banden en het wegdek.
- 2.4. Onder „bandenklasse” wordt een van de volgende groepen verstaan:
  - 2.4.1. banden van klasse C1: banden conform VN/ECE-Reglement nr. 30;
  - 2.4.2. banden van klasse C2: banden conform VN/ECE-Reglement nr. 54 met een belastingsindex bij enkele montage van 121 of lager en snelheidscategoriesymbool N of hoger;
  - 2.4.3. banden van klasse C3: banden conform VN/ECE-Reglement nr. 54 en met:
    - a) belastingsindex 122 of hoger bij enkele montage, of
    - b) belastingsindex 121 of lager bij enkele montage en snelheidscategoriesymbool M of lager.
- 2.5. Onder „representatieve bandenmaat” wordt verstaan de bandenmaat die wordt ingediend voor de test in bijlage 3 met betrekking tot rolgeluidemissies en voor de test in bijlage 5 met betrekking tot grip op nat wegdek, om de conformiteit te beoordelen voor de typegoedkeuring van het type band.
- 2.6. Onder „reserveband voor tijdelijk gebruik” wordt verstaan een band die verschilt van een band voor montage op een voertuig voor normale rijomstandigheden, maar alleen bedoeld is voor tijdelijk gebruik onder beperkte rijomstandigheden.
- 2.7. Onder „competitiebanden” wordt verstaan banden voor montage op voertuigen die deelnemen aan motorsportcompetitie en niet voor gebruik op de weg buiten competitieverband.
- 2.8. Onder „normale band” wordt verstaan een band voor normaal dagelijks gebruik op de weg.
- 2.9. Onder „speciale band” wordt verstaan een band voor gemengd gebruik op verharde en onverharde weg of ander speciaal gebruik;
- 2.10. Onder „winterband” wordt verstaan een band waarvan het patroon, de samenstelling of de structuur van het loopvlak in de eerste plaats is ontworpen om een voertuig op sneeuw beter te laten vertrekken of rijden dan met een normale band.
- 2.11. Onder „grip op nat wegdek” wordt verstaan de relatieve remprestatie, op nat wegdek, van een testvoertuig dat met de kandidaat-band is uitgerust, vergeleken met die van hetzelfde testvoertuig dat met een referentieband (SRTT) is uitgerust.
- 2.12. Onder „standaard referentietestband (SRTT)” wordt verstaan een band die is geproduceerd, gecontroleerd en opgeslagen overeenkomstig ASTM-norm E 1136-93 (opnieuw goedgekeurd in 1998) van de American Society for Testing and Materials.
- 2.13. Onder „kandidaat-band” wordt verstaan een band, representatief voor het type, die voor goedkeuring krachtens dit reglement wordt ingediend.

- 2.14. Onder „controleband” wordt verstaan een normale productieband die wordt gebruikt om de natte grip vast te stellen van bandenmaten die niet op hetzelfde voertuig kunnen worden gemonteerd als de standaard referentietestband — zie punt 2.2.2.16 van bijlage 5.
- 2.15. Onder „natte-gripindex (G)” wordt verstaan de verhouding tussen de prestaties van de kandidaat-band en die van de standaard referentietestband.
- 2.16. Onder „piekremkrachtcoëfficiënt (pbfc)” wordt verstaan de maximumwaarde van de verhouding van de remkracht tot de verticale belasting op de band voordat het wiel blokkeert.
- 2.17. Onder „gemiddelde volle vertraging (mfdd)” wordt verstaan de gemiddelde vertraging berekend op basis van de gemeten afstand die is vastgelegd bij de vertraging van een voertuig tussen twee aangegeven snelheden.
- 2.18. Onder „koppel- of trekhaakhoogte” wordt verstaan de hoogte, loodrecht gemeten vanaf het midden van het scharnierpunt van de aanhangerkoppeling of -trekhaak tot de grond, wanneer het trek-kende voertuig en de aanhanger aan elkaar worden gekoppeld. Trekker en aanhanger staan hierbij op een vlak oppervlak van de testbaan en zijn uitgerust met de voor de specifieke test geschikte band(en).

3. GOEDKEURINGSAAVRAAG

- 3.1. De aanvraag tot goedkeuring van een type band krachtens dit reglement wordt ingediend door de bandenfabrikant of door zijn daartoe gemachtigde vertegenwoordiger. De aanvraag bevat de volgende gegevens:

- 3.1.1. de voor het bandtype te beoordelen prestaties: „rolgeluidemissie” of „grip op nat wegdek en rolgeluidemissie”;
- 3.1.2. naam van de fabrikant;
- 3.1.3. naam en adres van de aanvrager;
- 3.1.4. adres van de fabriek(en);
- 3.1.5. merkna(a)m(en), handelsbenaming(en), handelsmerk(en);
- 3.1.6. bandenklasse (klasse C1, C2 of C3) (zie punt 2.4);
  - 3.1.6.1. sectiebreedte voor banden van klasse C1 (zie punt 6.1.1);

Opmerking: Deze informatie is alleen vereist voor goedkeuring wat het rolgeluidemissieniveau betreft.

- 3.1.7. bandstructuur;
- 3.1.8. voor banden van klasse C1 aangeven of zij:
  - a) versterkt zijn (of een hoger draagvermogen hebben) bij goedkeuring wat het rolgeluidemissie-niveau betreft;
  - b) voorzien zijn van snelheidscategoriesymbool Q of lager (met uitzondering van H) of R en hoger (inclusief H) in geval van winterbanden bij goedkeuring wat de grip op nat wegdek betreft;
- 3.1.9. gebruikscategorie (normaal, winter of speciaal);
- 3.1.10. een lijst van bandenmaataanduidingen die in deze aanvraag voorkomen.

- 3.2. De goedkeuringsaanvraag gaat vergezeld van (in drievoud):
  - 3.2.1. Details van de belangrijkste kenmerken met betrekking tot de effecten op de prestaties van de band (rolgeluidemissieniveau, respectievelijk grip op nat wegdek) van het loopvlakpatroon (de loopvlakpatronen) dat (die) bij de aangegeven bandenmaten moet(en) worden gebruikt. Dit kan in de vorm van een tekening, foto of beschrijving, voor zover de typegoedkeuringsinstantie of de technische dienst op die manier kan vaststellen of eventuele latere wijzigingen van de belangrijkste kenmerken de prestaties van de band negatief zullen beïnvloeden. Het effect van kleine wijzigingen in de constructie van de band op de prestaties ervan zal tot uiting komen en worden vastgesteld tijdens controles van de conformiteit van de productie.
  - 3.2.2. Tekeningen of foto's van de zijwand van de band waarop de in punt 3.1.4 vermelde gegevens en het in punt 5 genoemde goedkeuringsmerk te zien zijn, worden ingediend zodra de productie is vastgesteld, maar uiterlijk een jaar na de datum van typegoedkeuring.
- 3.3. Op verzoek van de typegoedkeuringsinstantie dient de aanvrager monsters van banden in voor tests of exemplaren van testrapporten van de technische diensten, meegedeeld zoals aangegeven in punt 11.
- 3.4. Wat de aanvraag betreft, kan het testen worden beperkt tot een selectie van het slechtste geval, te bepalen door de typegoedkeuringsinstantie of de daartoe aangewezen technische dienst.
- 3.5. De laboratoria en testfaciliteiten van een bandenfabrikant kunnen als erkend laboratorium worden aangewezen en de typegoedkeuringsinstantie kan ervoor kiezen tijdens tests te worden vertegenwoordigd.
4. OPSCHRIFTEN
  - 4.1. Alle banden die het type band vormen, worden gemarkeerd zoals voorgeschreven bij VN/ECE-Reglement nr. 30, respectievelijk 54.
  - 4.2. Op banden wordt met name het volgende vermeld:
    - 4.2.1. de naam of het handelsmerk van de fabrikant;
    - 4.2.2. de handelsbenaming (zie punt 2.2). De handelsbenaming is echter niet verplicht als zij overeenkomt met het handelsmerk;
    - 4.2.3. de bandenmaataanduiding;
    - 4.2.4. het opschrift REINFORCED (of EXTRA LOAD) als de band bij de versterkte banden is ingedeeld;
    - 4.2.5. het opschrift M+S (of M.S of M&S) als de band bij de winterbanden is ingedeeld;
    - 4.2.6. het opschrift MPT (of ML of ET) als de band bij de speciale banden is ingedeeld.
  - 4.3. Op de banden moet genoeg plaats zijn voor het in bijlage 2 aangegeven goedkeuringsmerk.
  - 4.4. Het goedkeuringsmerk wordt in verheven of verzonken reliëf op de zijwand van de band aangebracht, is duidelijk leesbaar en wordt op het onderste gedeelte van de band op ten minste een van de zijkanten geplaatst.
    - 4.4.1. Bij banden met band/velgconfiguratiesymbool A mag het opschrift om het even waar op de buitenste zijwand van de band worden aangebracht.

5. GOEDKEURING
- 5.1. Als de representatieve bandenmaat van het type band die ter goedkeuring krachtens dit reglement wordt ingediend, aan de voorschriften van de punten 6 en 7 voldoet, wordt voor dat type band goedkeuring verleend.
- 5.2. Aan het goedgekeurde type band wordt een goedkeuringsnummer toegekend. Dezelfde overeenkomstsluitende partij mag hetzelfde nummer niet aan een ander type band toekennen.
- 5.3. Van de goedkeuring of de uitbreiding of weigering van de goedkeuring van een type band krachtens dit reglement wordt aan de overeenkomstsluitende partijen die dit reglement toepassen, mededeling gedaan door middel van een formulier volgens het model in bijlage 1.
- 5.3.1. Bandenfabrikanten hebben het recht een aanvraag in te dienen tot uitbreiding van een krachtens andere reglementen voor het bandtype verleende typegoedkeuring. In dat geval wordt een kopie van de door de desbetreffende typegoedkeuringsinstantie verstrekte mededeling(en) van die typegoedkeuring bij de aanvraag tot uitbreiding gevoegd. Alle aanvragen tot uitbreiding van een goedkeuring worden alleen ingewilligd door de typegoedkeuringsinstantie die de oorspronkelijke goedkeuring voor de band heeft verleend.
- 5.3.1.1. Wanneer uitbreiding van een goedkeuring wordt toegestaan en er in het mededelingenformulier (zie bijlage 1) certificaten van conformiteit met andere reglementen worden opgenomen, wordt het goedkeuringsnummer op het mededelingenformulier aangevuld met een of meer suffixen om het (de) reglement(en) en de technische voorschriften aan te duiden die door de uitbreiding van de goedkeuring zijn geïntegreerd. Wat elk suffix betreft, worden het (de) specifieke typegoedkeuringsnummer(s) en het reglement zelf aan punt 9 van het mededelingenformulier toegevoegd.
- 5.3.1.2. Het suffix duidt de wijzigingenreeks aan van het voorschrift inzake prestaties van banden voor het desbetreffende reglement (bv. S01 of SW01 voor de eerste wijzigingenreeks over rolgeluidemissies van banden of over zowel rolgeluidemissies als grip op nat wegdek). Er hoeft geen wijzigingenreeks te worden aangegeven als het desbetreffende reglement nog de originele versie is.
- 5.3.2. De volgende suffixen zijn al voorbehouden om te verwijzen naar specifieke reglementen inzake parameters voor prestaties van banden:
- S om een aanvullende conformiteit met de voorschriften inzake rolgeluidemissies van banden aan te geven;
- W om een aanvullende conformiteit met de voorschriften inzake grip van banden op nat wegdek aan te geven.
- Andere suffixen zullen zo nodig worden vastgesteld.
- 5.4. Binnen de in punt 4.3 bedoelde ruimte en overeenkomstig de voorschriften in punt 4.4 wordt op elke bandenmaat die conform is met het krachtens dit reglement goedgekeurde type band, een internationaal goedkeuringsmerk aangebracht, bestaande uit:
- 5.4.1. een cirkel met daarin de letter E, gevolgd door het nummer van het land dat de goedkeuring heeft verleend ⁽¹⁾; en

⁽¹⁾ 1 voor Duitsland, 2 voor Frankrijk, 3 voor Italië, 4 voor Nederland, 5 voor Zweden, 6 voor België, 7 voor Hongarije, 8 voor de Tsjechische Republiek, 9 voor Spanje, 10 voor Servië, 11 voor het Verenigd Koninkrijk, 12 voor Oostenrijk, 13 voor Luxemburg, 14 voor Zwitserland, 15 (niet gebruikt), 16 voor Noorwegen, 17 voor Finland, 18 voor Denemarken, 19 voor Roemenië, 20 voor Polen, 21 voor Portugal, 22 voor de Russische Federatie, 23 voor Griekenland, 24 voor Ierland, 25 voor Kroatië, 26 voor Slovenië, 27 voor Slowakije, 28 voor Wit-Rusland, 29 voor Estland, 30 (niet gebruikt), 31 voor Bosnië en Herzegovina, 32 voor Letland, 33 (niet gebruikt), 34 voor Bulgarije, 35 (niet gebruikt), 36 voor Litouwen, 37 voor Turkije, 38 (niet gebruikt), 39 voor Azerbeidzjan, 40 voor de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, 41 (niet gebruikt), 42 voor de Europese Gemeenschap (goedkeuring wordt verleend door de lidstaten door middel van hun respectieve ECE-symbool), 43 voor Japan, 44 (niet gebruikt), 45 voor Australië, 46 voor Oekraïne, 47 voor Zuid-Afrika, 48 voor Nieuw-Zeeland, 49 voor Cyprus, 50 voor Malta, 51 voor de Republiek Korea, 52 voor Maleisië, 53 voor Thailand, 54 and 55 (niet gebruikt) en 56 voor Montenegro. De daaropvolgende nummers zullen worden toegekend aan andere landen in de chronologische volgorde waarin zij de Overeenkomst betreffende het aannemen van eenvormige technische voorschriften die van toepassing zijn op voertuigen op wielen, uitrustingsstukken en onderdelen die in een voertuig op wielen kunnen worden gemonteerd of gebruikt en de voorwaarden voor wederzijdse erkenning van overeenkomstig deze voorschriften verleende goedkeuringen ratificeren of tot deze overeenkomst toetreden. De aldus toegekende nummers zullen door de secretaris-generaal van de Verenigde Naties aan de overeenkomstsluitende partijen worden meegedeeld.

- 5.4.2. het goedkeuringsnummer, gevolgd door het suffix S of SW, rechts van (of onder) de in punt 5.4.1 voorgeschreven cirkel als het deel uitmaakt van de originele goedkeuring. Als na de originele goedkeuring een uitbreiding ervan wordt toegestaan, wordt vóór het suffix S of SW het plusteken (+) geplaatst om aan te geven dat het een uitbreiding van de goedkeuring betreft;
- 5.4.3. suffixen en eventuele verwijzingen naar relevante wijzigingenreeksen, zoals aangegeven op het mededelingsformulier;
- 5.4.4. als op de zijwanden van de band een suffix aan het goedkeuringsnummer wordt toegevoegd, hoeft op de band geen extra opschrift te worden aangebracht met het specifieke typegoedkeuringsnummer als bewijs van conformiteit met het reglement waarnaar het suffix verwijst (zie punt 5.3.2).
- 5.5. Als de band conform is met typegoedkeuringen die op basis van een of meer aan de overeenkomst gehechte reglementen zijn goedgekeurd in het land dat goedkeuring krachtens dit reglement heeft verleend, hoeft het in punt 5.4.1 voorgeschreven symbool niet te worden herhaald. In dat geval worden de aanvullende nummers en symbolen van alle reglementen op basis waarvan goedkeuring is verleend in het land dat goedkeuring krachtens dit reglement heeft verleend, in de nabijheid van het in punt 5.4.1 bedoelde symbool geplaatst.
- 5.6. In bijlage 2 worden voorbeelden van de opstelling van goedkeuringsmerken gegeven.
6. SPECIFICATIES
- 6.1. Rolgeluidemissiegrenswaarden worden gemeten volgens de in bijlage 3 beschreven methode.
- 6.1.1. Voor banden van klasse C1 mag de rolgeluidemissie de onderstaande grenswaarden niet overschrijden. Deze waarden gelden voor normale en winterbanden en verwijzen naar de in punt 2.17.1.1 van Reglement nr. 30 vermelde nominale sectiebreedte:

Nominale sectiebreedte	Grenswaarde in dB(A)
≤ 145	72
> 145 en ≤ 165	73
> 165 en ≤ 185	74
> 185 en ≤ 215	75
> 215	76

- 6.1.1.1. Bij Reinforced (of Extra Load) banden van klasse C1 (zie punt 4.2.4) worden de grenswaarden van punt 6.1.1 met 1 dB(A) verhoogd.
- 6.1.1.2. Bij banden van klasse C1 die in de categorie „speciale banden” zijn ingedeeld (zie punt 4.2.6) worden de grenswaarden van punt 6.1.1 met 2 dB(A) verhoogd.
- 6.1.2. Voor banden van klasse C2 mag de rolgeluidemissie per gebruikscategorie (zie punt 2.1) de volgende grenswaarden niet overschrijden:

Gebruikscategorie	Grenswaarde in dB(A)
normaal	75
winter	77
speciaal	78

- 6.1.3. Voor banden van klasse C3 mag de rolgeluidemissie per gebruikscategorie (zie punt 2.1) de volgende grenswaarden niet overschrijden:

Gebruikscategorie	Grenswaarde in dB(A)
normaal	76
winter	78
speciaal	79

- 6.2. Voor de natte-gripprestatie geldt een procedure waarbij hetzij de piekremkrachtcoëfficiënt (pbfc), hetzij de gemiddelde volle vertraging (mfdd) wordt vergeleken met de waarden van een standaard referentietestband (SRTT). Die relatieve prestatie wordt aangegeven met een natte-gripindex (G).

- 6.2.1. Voor banden van klasse C1 die volgens een van de in bijlage 5 beschreven procedures worden getest, gelden de volgende voorschriften:

Gebruikscategorie	Natte-gripindex (G)
winterband met een snelheidssymbool (Q of lager, m.u.v. H) voor een toegestane maximumsnelheid van niet meer dan 160 km/h	$\geq 0,9$
winterband met een snelheidssymbool (R en hoger, incl. H) voor een toegestane maximumsnelheid van meer dan 160 km/h	$\geq 1,0$
normale wegband	$\geq 1,1$

7. WIJZIGINGEN VAN HET TYPE LUCHTBAND EN UITBREIDING VAN DE GOEDKEURING

- 7.1. Elke wijziging van het type band die van invloed kan zijn op de krachtens dit reglement goedgekeurde prestatiekenmerken, wordt meegedeeld aan de typegoedkeuringsinstantie die het type band heeft goedgekeurd. Deze instantie kan dan:
- 7.1.1. oordelen dat de wijzigingen waarschijnlijk geen noemenswaardig nadelig effect zullen hebben op de goedgekeurde prestatiekenmerken en dat de band aan de voorschriften van dit reglement zal voldoen; of
- 7.1.2. eisen dat extra monsters worden ingediend voor tests of de aangewezen technische dienst om aanvullende testrapporten verzoeken.
- 7.1.3. De overeenkomstsluitende partijen die dit reglement toepassen, worden volgens procedure van punt 5.3 op de hoogte gebracht van de bevestiging of weigering van de goedkeuring, waarbij de wijzigingen worden aangegeven.
- 7.1.4. De typegoedkeuringsinstantie die de uitbreiding van de goedkeuring toestaat, kent aan die uitbreiding een volgnummer toe dat op het mededelingenformulier wordt aangegeven.

8. CONFORMITEIT VAN DE PRODUCTIE

Voor de controle van de conformiteit van de productie gelden de procedures van aanhangsel 2 van de overeenkomst (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2), met inachtneming van de volgende bepalingen.

- 8.1. Elke krachtens dit reglement goedgekeurde band moet zodanig zijn vervaardigd dat hij conform is met de prestatiekenmerken van het goedgekeurde type band en voldoet aan de voorschriften van punt 6.

- 8.2. Om de in punt 8.1 voorgeschreven conformiteit te verifiëren, wordt uit de serieproductie een aselecte steekproef genomen van banden met het krachtens dit reglement vereiste goedkeuringsmerk. Deze verificatie vindt gewoonlijk ten minste om de twee jaar plaats.
- 8.2.1. Verificaties met betrekking tot goedkeuringen overeenkomstig punt 6.2 worden uitgevoerd volgens dezelfde procedure (zie bijlage 5) als die voor de originele goedkeuring en de typegoedkeuringsinstantie vergewist zich ervan dat alle banden die onder een goedgekeurd type vallen, voldoen aan het voorschrift inzake goedkeuring. De evaluatie vindt plaats op basis van het productievolume van het type band in elke productie-eenheid, waarbij rekening wordt gehouden met de door de fabrikant toegepaste kwaliteitsbeheersystemen. Als de testprocedure inhoudt dat een aantal banden tegelijkertijd wordt getest, bijvoorbeeld een set van vier banden om de natte grip volgens de in bijlage 5 beschreven procedure voor standaardvoertuigen te testen, wordt die set als één eenheid beschouwd om het aantal te testen banden te berekenen.
- 8.3. De productie wordt conform de voorschriften van dit reglement geacht als de gemeten niveaus aan de in punt 6.1 voorgeschreven grenswaarden voldoen, met een extra tolerantie van +1 dB(A) voor eventuele aan massaproductie toe te schrijven variaties.
9. SANCTIES BIJ NON-CONFORMITEIT VAN DE PRODUCTIE
- 9.1. De krachtens dit reglement verleende goedkeuring voor een type band kan worden ingetrokken indien niet aan de voorschriften van punt 8 is voldaan of indien een band van dat type de in punt 8.3 vermelde grenswaarden overschrijdt.
- 9.2. Indien een overeenkomstsluitende partij die dit reglement toepast een eerder verleende goedkeuring intrekt, stelt zij de andere overeenkomstsluitende partijen die dit reglement toepassen daarvan onmiddellijk in kennis te stellen door middel van een exemplaar van het goedkeuringsformulier volgens het model in bijlage 1.
10. DEFINITIEVE STOPZETTING VAN DE PRODUCTIE
- Indien de houder van de goedkeuring de productie van een krachtens dit reglement goedgekeurd type luchtband volledig stopzet, stelt hij de instantie die de goedkeuring heeft verleend daarvan in kennis. Zodra deze instantie de kennisgeving heeft ontvangen, stelt zij de andere partijen bij de Overeenkomst van 1958 die dit reglement toepassen daarvan in kennis door middel van een mededelingenformulier volgens het model in bijlage 1.
11. NAAM EN ADRES VAN DE TECHNISCHE DIENSTEN DIE DE GOEDKEURINGSTESTS UITVOEREN EN VAN DE ADMINISTRatieve INSTANTIES
- 11.1. De overeenkomstsluitende partijen die dit reglement toepassen, delen het secretariaat van de Verenigde Naties de naam en het adres mee van de technische diensten die de goedkeuringstests uitvoeren, en van de administratieve instanties die goedkeuring verlenen en waaraan de in andere landen afgegeven certificaten betreffende de goedkeuring en de uitbreiding, weigering of intrekking van de goedkeuring moeten worden toegezonden.
12. INLEIDENDE BEPALINGEN
- 12.1. Vanaf de datum van inwerkingtreding van dit reglement mogen de overeenkomstsluitende partijen die dit reglement toepassen,
- a) niet weigeren om voor een type band krachtens dit reglement VN/ECE-goedkeuring te verlenen, en
- b) de verkoop of het in het verkeer brengen van een band niet verbieden,
- als de band binnen het toepassingsgebied van dit reglement valt en aan de voorschriften van dit reglement voldoet.

- 12.2. Vanaf 4 augustus 2003 weigert een overeenkomstsluitende partij die dit reglement toepast, nationale goedkeuring te verlenen voor een type band als de band binnen het toepassingsgebied van dit reglement valt, maar niet aan de voorschriften van dit reglement voldoet.
- 12.3. Vanaf 24 maanden na de datum van inwerkingtreding van wijzigingenreeks 01 verlenen de overeenkomstsluitende partijen die dit reglement toepassen enkel nog goedkeuring wat de grip van banden op nat wegdek betreft, als het goed te keuren bandtype voldoet aan de voorschriften van dit reglement, zoals gewijzigd bij wijzigingenreeks 01.
- 12.4. Met ingang van onderstaande data weigert een overeenkomstsluitende partij die dit reglement toepast, de verkoop en het in het verkeer brengen van een band die binnen het toepassingsgebied van dit reglement valt, maar niet aan de voorschriften van dit reglement voldoet.

Voor banden van klasse C1 $\leq$ 185	1 oktober 2009
Voor banden van klasse C1 met sectiebreedte $>$ 185 en $\leq$ 215	1 oktober 2010
Voor banden van klasse C1 met sectiebreedte $>$ 215	1 oktober 2011
Voor banden van de klassen C2 en C3	1 oktober 2009

Vóór bovenstaande data eisen de overeenkomstsluitende partijen die dit reglement toepassen, niet dat een vervangingsband die binnen het toepassingsgebied van dit reglement valt, aan de voorschriften van dit reglement voldoet om te worden verkocht of in het verkeer gebracht.

BIJLAGE 1

MEDEDELING

(Maximumformaat: A4 (210 × 297 mm))

afgegeven door: Naam van de instantie:

.....
 .....
 .....

betreffende de ⁽²⁾: GOEDKEURING
 UITBREIDING VAN DE GOEDKEURING
 WEIGERING VAN DE GOEDKEURING
 INTREKKING VAN DE GOEDKEURING
 DEFINITIEVE STOPZETTING VAN DE PRODUCTIE

van een type band wat rolgeluidemissieniveau en grip op nat wegdek betreft krachtens Reglement nr. 117.

Goedkeuring nr. .... Uitbreiding nr. ....

1. Naam en adres(sen) van de fabrikant: .....
2. Eventueel naam en adres van de gemachtigde van de fabrikant: .....
3. Bandenklasse en gebruikscategorie van het type band: .....
4. Merkna(a)m(en) en/of handelsbenaming(en) van het type band: .....
5. Technische dienst en, in voorkomend geval, testlaboratorium dat voor de goedkeuring of de verificatie van conformiteitstests is erkend: .....
6. Geluidsniveau van de representatieve bandenmaat, zie punt 2.5 van Reglement nr. 117, overeenkomstig punt 7 van het testrapport in het aanhangsel van bijlage 3: ..... dB(A) bij een referentiesnelheid van 70/80 km/h ⁽²⁾
7. Natte-gripniveau van de representatieve bandenmaat, zie punt 2.5 van Reglement nr. 117, overeenkomstig punt 7 van het testrapport in het aanhangsel van bijlage 5: ..... (G) volgens de methode voor voertuigen of aanhangers ⁽²⁾
8. Nummer van het door die dienst afgegeven rapport: .....
9. Datum van het door die dienst afgegeven rapport: .....
10. Reden(en) voor uitbreiding (indien van toepassing): .....
11. Opmerkingen: .....
12. Plaats: .....
13. Datum: .....

14. Handtekening: .....
15. Bij deze mededeling gevoegde stukken: .....
- 15.1. een lijst van op verzoek verkrijgbare documenten uit het goedkeuringsdossier dat is ingediend bij de administratieve instanties die de goedkeuring hebben verleend;
- 15.2. een lijst van benamingen van loopvlakpatronen: voor elk handelsmerk/elke merknaam en elke handelsbenaming de lijst van bandenmaataanduidingen verstrekken en er voor banden van klasse C1 het opschrift Reinforced (of Extra Load) of het snelheidssymbool van winterbanden aan toevoegen, als punt 3.1 van dit reglement dat voorschrijft.
-

⁽¹⁾ Nummer van het land dat de goedkeuring heeft verleend/uitgebreid/geweigerd/ingetrokken (zie de desbetreffende voorschriften van het reglement).

⁽²⁾ Doorhalen wat niet van toepassing is.

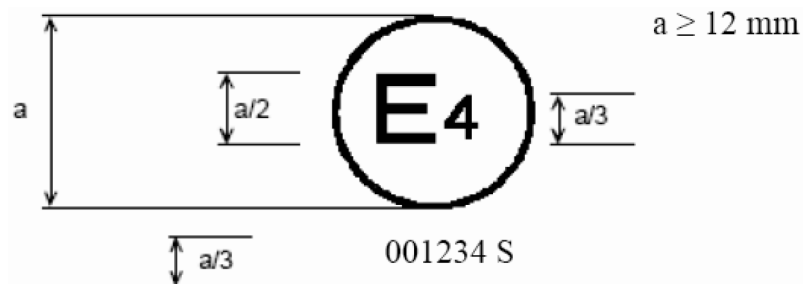
BIJLAGE 2

OPSTELLING VAN GOEDKEURINGSMERKEN

(zie punt 5.4 van dit reglement)

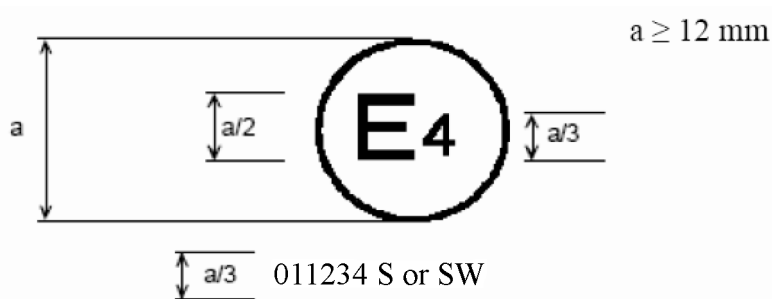
Goedkeuringsmerken overeenkomstig Reglement nr. 117

VOORBEELD 1

Bovenstaand goedkeuringsmerk, aangebracht op een luchtband, geeft aan dat de band in kwestie in Nederland (E4) krachtens Reglement nr. 117 (alleen met suffix S voor rolgeluid aangeduid) is goedgekeurd onder nummer 001234. De eerste twee cijfers van het goedkeuringsnummer (00) geven aan dat de goedkeuring is verleend volgens de voorschriften van dit reglement in de originele versie.

VOORBEELD 2

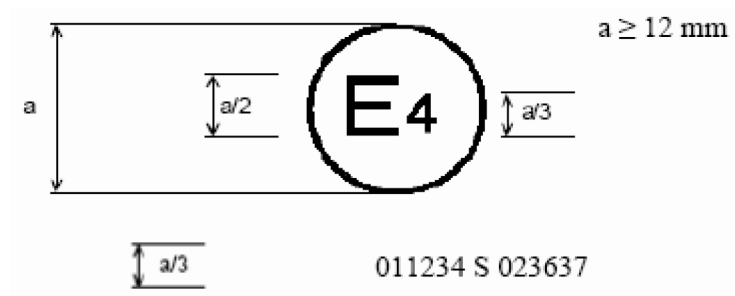

Bovenstaand goedkeuringsmerk geeft aan dat de band in kwestie in Nederland (E4) krachtens Reglement nr. 117 (met suffix S voor rolgeluid of zowel S voor rolgeluid als W voor natte grip aangeduid) is goedgekeurd onder nummer 011234. Dit wil zeggen dat de goedkeuring geldt voor S alleen of voor beide (SW). De eerste twee cijfers van het goedkeuringsnummer (01) geven aan dat de goedkeuring is verleend krachtens wijzigingenreeks 01.

Aanhangsel 1

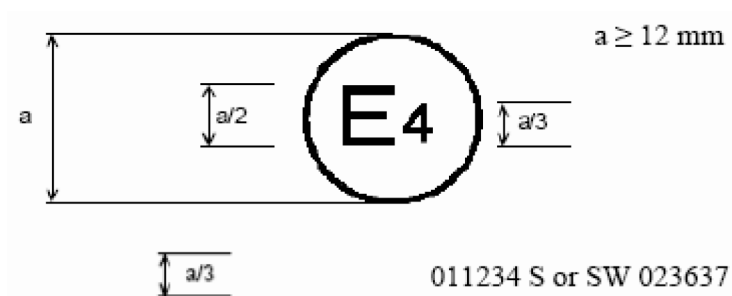
Goedkeuring krachtens Reglement nr. 117 in combinatie met goedkeuring krachtens Reglement nr. 30 of 54 ⁽¹⁾

VOORBEELD 1

Bovenstaand goedkeuringsmerk geeft aan dat de band in kwestie in Nederland (E4) krachtens Reglement nr. 117 (met suffix S voor rolgeluid aangeduid) is goedgekeurd onder nummer 011234 en krachtens Reglement nr. 30 onder nummer 023637. De eerste twee cijfers van het goedkeuringsnummer (01) geven aan dat de goedkeuring werd verleend krachtens wijzigingenreeks 01, maar dat Reglement nr. 30 wijzigingenreeks 02 bevatte.

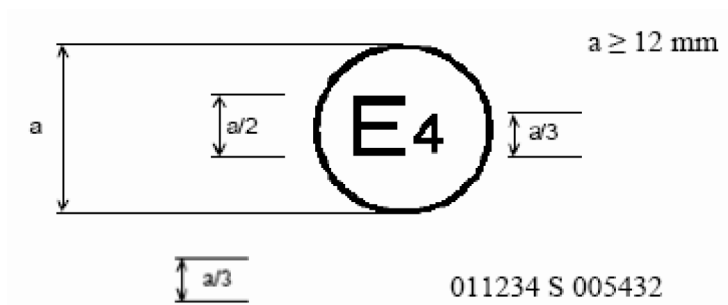
VOORBEELD 2

Bovenstaand goedkeuringsmerk geeft aan dat de band in kwestie in Nederland (E4) krachtens Reglement nr. 117 (met suffix S voor rolgeluid of suffix SW voor rolgeluid en natte grip aangeduid) is goedgekeurd onder nummer 011234 en krachtens Reglement nr. 30 onder nummer 023637. De eerste twee cijfers van het goedkeuringsnummer (01) geven aan dat de goedkeuring werd verleend krachtens wijzigingenreeks 01, maar dat Reglement nr. 30 wijzigingenreeks 02 bevatte.

⁽¹⁾ Goedkeuringen krachtens Reglement nr. 117 voor banden die binnen het toepassingsgebied van Reglement nr. 54 vallen, bevatten momenteel geen voorschriften inzake natte grip.

VOORBEELD 3

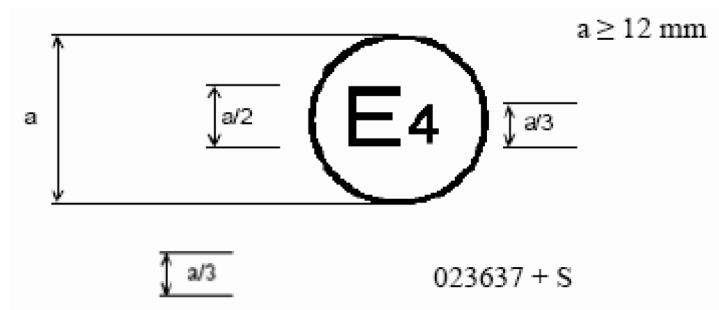

Bovenstaand goedkeuringsmerk geeft aan dat de band in kwestie in Nederland (E4) krachtens Reglement nr. 117 en wijzigingenreeks 01 onder nummer 011234 (alleen met suffix S aangeduid) en krachtens Reglement nr. 54 is goedgekeurd. Dit wil zeggen dat de goedkeuring alleen geldt voor rolgeluid (S), aangezien krachtens Reglement nr. 54 goedgekeurde banden momenteel niet kunnen worden goedgekeurd wat natte grip betreft. De eerste twee cijfers van het goedkeuringsnummer volgens Reglement nr. 117 (01) samen met de S geven aan dat de eerste goedkeuring werd verleend krachtens Reglement nr. 117, waarin wijzigingenreeks 01 was opgenomen. De eerste twee cijfers van Reglement nr. 54 (00) geven aan dat het nog de originele versie was.

Aanhangsel 2

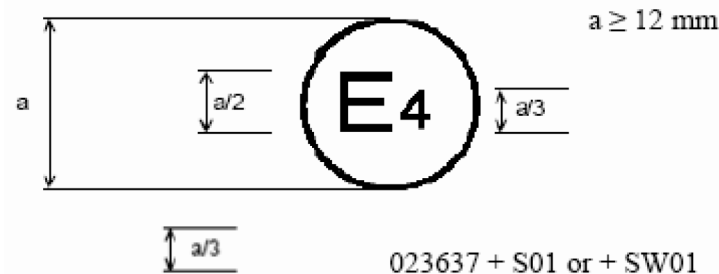
Uitbreidingen om goedkeuringen te combineren die zijn verleend krachtens Reglement nr. 117, 30 of 54 ⁽¹⁾

VOORBEELD 1

Bovenstaand goedkeuringsmerk geeft aan dat de band in kwestie aanvankelijk in Nederland (E4) krachtens Reglement nr. 30 en wijzigingenreeks 02 is goedgekeurd onder nummer 023637. Het bevat ook het opschrift + S (rolgeluid) dat aangeeft dat de goedkeuring is uitgebreid krachtens Reglement nr. 117. De eerste twee cijfers van het goedkeuringsnummer (02) geven aan dat de goedkeuring werd verleend krachtens Reglement nr. 30, dat wijzigingenreeks 02 bevatte. Het plusteken (+) geeft aan dat de eerste goedkeuring werd verleend krachtens Reglement nr. 30 en is uitgebreid tot goedkeuringen krachtens Reglement nr. 117.

VOORBEELD 2

Bovenstaand goedkeuringsmerk geeft aan dat de band in kwestie aanvankelijk in Nederland (E4) krachtens Reglement nr. 30 en wijzigingenreeks 02 is goedgekeurd onder nummer 023637. Dit wil zeggen dat de goedkeuring geldt voor S (rolgeluid) of voor S (rolgeluid) en W (natte grip). S of SW, gevolgd door (01), geeft aan dat de goedkeuring is uitgebreid krachtens Reglement nr. 117, dat wijzigingenreeks 01 bevatte. De eerste twee cijfers van het goedkeuringsnummer (02) geven aan dat de goedkeuring werd verleend krachtens Reglement nr. 30, dat wijzigingenreeks 02 bevatte. Het plusteken (+) geeft aan dat de eerste goedkeuring werd verleend krachtens Reglement nr. 30 en is uitgebreid tot goedkeuringen krachtens Reglement nr. 117.

⁽¹⁾ Goedkeuringen krachtens Reglement nr. 117 voor banden die binnen het toepassingsgebied van Reglement nr. 54 vallen, bevatten momenteel geen voorschriften inzake natte grip.

BIJLAGE 3

UITLOOPTESTMETHODE VOOR HET METEN VAN DE ROLGELUIDEMISSIE VAN BANDEN

0. INLEIDING

Deze methode omvat specificaties betreffende de meetinstrumenten, de meetvoorwaarden en de meetmethode om het rolgeluidsniveau van een set banden die op een testvoertuig is gemonteerd, op een bepaald wegdek vast te stellen. Het maximale geluidsdrukkniveau wordt vastgelegd bij een uitlopend testvoertuig met behulp van microfoons die in het veld zijn geplaatst; het eindresultaat voor een referentiesnelheid wordt verkregen met behulp van een lineaire regressieanalyse. Deze testresultaten kunnen niet worden gerelateerd aan het rolgeluid van een band dat is gemeten bij acceleratie op motorkracht of bij vertraging tijdens het remmen.

1. MEETINSTRUMENTEN

1.1. Akoestische metingen

De geluidsniveaumeter of een soortgelijk meetinstrument, met het door de fabrikant aanbevolen windscherm, voldoen ten minste aan de voorschriften voor instrumenten van type 1 volgens de tweede uitgave van IEC 60651:1979/A1:1993.

De metingen worden uitgevoerd met gebruikmaking van de frequentiegewogen A-kromme en de tijdgewogen F-kromme.

Indien een systeem wordt gebruikt met een periodieke controle van het A-gewogen geluidsniveau, wordt het resultaat ten minste om de 30 ms afgelezen.

1.1.1. Kalibratie

Aan het begin en aan het eind van elke meting wordt het hele meetsysteem gecontroleerd met een geluidskalibrator waarvan de nauwkeurigheid ten minste voldoet aan klasse 1 van de voorschriften voor geluidskalibratoren volgens IEC 60942:1988. Zonder verdere bijstelling moet het verschil tussen de resultaten van twee opeenvolgende controles minder zijn dan of gelijk zijn aan 0,5 dB. Indien deze waarde wordt overschreden, tellen de resultaten van de metingen na de vorige bevredigende controle niet mee.

1.1.2. Overeenstemming met de voorschriften

Eens per jaar wordt geverifieerd of de geluidskalibrator voldoet aan de voorschriften van IEC 60942:1988 en ten minste om de twee jaar verifieert een laboratorium dat kalibraties ten opzichte van de normen mag uitvoeren, of het instrumentarium voldoet aan de voorschriften in de tweede uitgave van IEC 60651:1979/A1:1993.

1.1.3. Plaatsing van de microfoon

De microfoon(s) wordt (worden) op een afstand van $7,5 \pm 0,05$ m van referentielijn CC' (zie figuur 1) van de baan en $1,2 \pm 0,02$ m boven de grond geplaatst. De as van de maximumgevoeligheid moet in een horizontaal vlak liggen en loodrecht op de baan van het voertuig (lijn CC') staan.

1.2. Snelheidsmetingen

De snelheid van het voertuig wordt gemeten met instrumenten met een nauwkeurigheid van ± 1 km/h of beter, op het moment waarop de voorkant van het voertuig de lijn PP' heeft bereikt (zie figuur 1).

1.3. Temperatuurmetingen

Zowel de temperatuur van de lucht als die van de testbaan worden gemeten.

De apparatuur voor de temperatuurmeting moet nauwkeurig zijn tot op ± 1 °C.

1.3.1. Luchttemperatuur

De temperatuursensor wordt in een onbelemmerde positie dichtbij de microfoon geplaatst en wel zo dat hij is blootgesteld aan de luchtstroming en de zon er niet rechtstreeks op schijnt. Dit laatste kan worden bereikt met een zonnenscherm of iets soortgelijks. De sensor wordt op $1,2 \pm 0,1$ m boven de testbaan geplaatst om de invloed van warmtestraling vanaf de testbaan bij geringe luchtstroming zo klein mogelijk te houden.

1.3.2. Temperatuur van de testbaan

De temperatuursensor wordt aangebracht op een plaats waar de temperatuur representatief is voor de temperatuur in de wielsporen, zonder dat de geluidsmeting wordt gehinderd.

Indien gebruik wordt gemaakt van een instrument met een contactsensor voor de temperatuur, wordt tussen het wegdek en de sensor een warmtegeleidende pasta aangebracht voor een zo goed mogelijk thermisch contact.

Indien een stralingsthermometer (pyrometer) wordt gebruikt, wordt een zodanige hoogte gekozen dat een meetpunt met een diameter van $\geq 0,1$ m wordt bestreken.

1.4. Windmetingen

Het toestel moet de windsnelheid met een nauwkeurigheid van ± 1 m/s kunnen meten. De wind wordt gemeten ter hoogte van de microfoon. De windrichting ten opzichte van de rijrichting wordt vastgelegd.

2. MEETVOORWAARDEN

2.1. Testbaan

De testbaan bestaat uit een middengedeelte omgeven door een nagenoeg vlakke testzone. Het gedeelte waar wordt gemeten moet vlak zijn; het wegdek van de testbaan moet bij alle metingen droog en schoon zijn. Het mag tijdens of vóór de test niet kunstmatig worden gekoeld.

De testbaan moet zo zijn dat het veld tussen de geluidsbron en de microfoon geluidvrij is met een marge van 1 dB(A). Aan deze voorwaarden wordt geacht te zijn voldaan indien er zich geen grote geluidreflecterende objecten zoals hekken, rotsen, bruggen en gebouwen binnen 50 m van het middelpunt van het meetgedeelte bevinden. Het wegdek van de testbaan en de afmetingen van het terrein van de test moeten voldoen aan bijlage 4.

Het middengedeelte met een straal van ten minste 10 m moet vrij zijn van poedersneeuw, hoog gras, losse grond, sintels en dergelijke. Er mogen zich in de buurt van de microfoon geen objecten bevinden die het geluidveld zouden kunnen beïnvloeden en er mogen geen personen tussen de microfoon en de geluidsbron staan. De persoon die de metingen uitvoert en waarnemers die de metingen bijwonen, moeten zich op een zodanige plaats bevinden dat zij de aflezingen van de meetinstrumenten niet beïnvloeden.

2.2. Weersomstandigheden

De metingen mogen niet worden verricht onder slechte atmosferische omstandigheden. Men moet zich ervan vergewissen dat de resultaten niet worden beïnvloed door windstoten. De test kan niet worden uitgevoerd wanneer de windsnelheid ter hoogte van de microfoon meer dan 5 m/s bedraagt.

De metingen mogen evenmin worden verricht wanneer de luchttemperatuur minder dan 5 °C of meer dan 40 °C bedraagt of indien de temperatuur van de testbaan minder dan 5 °C of meer dan 50 °C bedraagt.

2.3. Omgevingsgeluid

2.3.1. Het achtergrondgeluidsniveau (met inbegrip van eventueel windgeluid) moet minimaal 10 dB(A) minder bedragen dan het gemeten rolgeluidemissieniveau. Er mag een geschikt windscherm om de microfoon worden aangebracht mits rekening wordt gehouden met het effect daarvan op de gevoeligheid en de richtingseigenschappen van de microfoon.

2.3.2. Alle metingen die zijn beïnvloed door een geluidspiek die geen verband lijkt te houden met de eigenschappen van het algemene geluidsniveau van de banden, moeten buiten beschouwing worden gelaten.

2.4. Voorschriften voor testvoertuig

2.4.1. Algemeen

Het testvoertuig is een motorvoertuig met vier enkele banden op slechts twee assen.

2.4.2. Belasting van het voertuig

Het voertuig wordt zodanig belast dat aan de in punt 2.5.2 aangegeven testbandbelasting wordt voldaan.

2.4.3. Wielbasis

De wielbasis tussen de twee assen waarop de testbanden zijn gemonteerd, bedraagt minder dan 3,50 m bij banden van klasse C1 en minder dan 5 m bij banden van de klassen C2 en C3.

2.4.4. Maatregelen om de invloed van het voertuig op de geluidsniveaumetingen te beperken

Om ervoor te zorgen dat het rolgeluid van de banden niet significant wordt beïnvloed door het ontwerp van het testvoertuig, gelden de hiernavolgende voorschriften en aanbevelingen.

2.4.4.1. Voorschriften:

- a) spatlappen of andere hulpstukken tegen opspatten mogen niet worden gemonteerd;
- b) het is niet toegestaan om in de onmiddellijke nabijheid van de velgen en banden elementen toe te voegen of te laten zitten die het voortgebrachte geluid kunnen dempen;
- c) het uitlijnen van de wielen (toespoor, camber en caster) moet gebeuren in volledige overeenstemming met de aanbevelingen van de voertuigfabrikant;
- d) in de wielkasten of onder de bodem mag geen extra geluidabsorberend materiaal worden aangebracht;
- e) de ophanging dient in een dermate goede staat te zijn dat het voertuig, wanneer het overeenkomstig de testvoorschriften is beladen, niet abnormaal laag bij de grond hangt. Eventuele hoogteregelaars worden tijdens de test zo ingesteld dat het voertuig op de in onbeladen toestand normale hoogte staat.

2.4.4.2. Aanbevelingen om bijgeluiden te voorkomen:

- a) aanbevolen wordt elementen van het voertuig die aan het achtergrondgeluid van het voertuig kunnen bijdragen, te verwijderen of te wijzigen. Elke verwijdering of wijziging wordt in het testrapport vermeld;
- b) tijdens de test wordt ervoor gezorgd dat de remmen volledig los zijn om remgeluid te vermijden;
- c) er wordt op gelet dat er geen elektrische ventilatoren functioneren;
- d) tijdens de test zijn de ramen en het schuifdak van het voertuig gesloten.

2.5. Banden

2.5.1. Algemeen

Op het testvoertuig worden vier identieke banden gemonteerd. Bij banden met een belastingsindex hoger dan 121 en zonder aanduiding voor dubbele montage, worden op de achteras van het testvoertuig twee van deze banden van hetzelfde type en dezelfde familie gemonteerd; op de vooras worden banden gemonteerd van een maat die past bij de belasting van de as en deze banden worden tot de minimumdiepte afgevlakt om de invloed van het rolgeluid met handhaving van een voldoende veiligheidsniveau zoveel mogelijk te beperken. Winterbanden die in sommige landen die partij zijn bij de overeenkomst, van spijkers voorzien mogen zijn om de wrijving te vergroten, worden zonder deze spijkers getest. Banden met speciale montagevoorschriften worden overeenkomstig deze voorschriften (bv. draairichting) getest. Voordat de banden worden ingereden, moeten zij de maximale profieldiepte hebben.

De banden worden getest op door de bandenfabrikant toegestane velgen.

2.5.2. Belasting van de banden

De testbelasting (Q_t) van elke band op het testvoertuig bedraagt 50 tot 90 % van de referentiebelasting (Q_r), maar de gemiddelde testbelasting ($Q_{t,avr}$) van alle banden bedraagt 75 ± 5 % van Q_r .

Voor alle banden komt Q_r overeen met de aan de belastingsindex van de band gerelateerde maximummassa. Wanneer de belastingsindex uit twee door een schuine streep (/) gescheiden cijfers bestaat, wordt het eerste cijfer vermeld.

2.5.3. Bandenspanning

Elke band die op het testvoertuig wordt gemonteerd, heeft een testspanning (P_t) die niet hoger is dan de referentiespanning (P_r) en ligt binnen het interval:

$$P_r \cdot \left(\frac{Q_t}{Q_r} \right)^{1,25} \leq P_t \leq 1,1 P_r \cdot \left(\frac{Q_t}{Q_r} \right)^{1,25}$$

Voor de klassen C2 en C3 is P_r de spanning die overeenkomt met de op de zijwand aangegeven spanningsindex.

Voor klasse C1 geldt: $P_r = 250$ kPa bij standaardbanden en $P_r = 290$ kPa bij versterkte banden; minimumspanning tijdens de test: $P_t = 150$ kPa.

2.5.4. Voorbereidingen voor de test

Vóór de test worden de banden ingereden om fabricageresten of andere loopvlakeigenschappen als gevolg van het fabricageproces te elimineren. Gewoonlijk is hiervoor het equivalent van ongeveer 100 km normaal gebruik op de weg nodig.

De op het testvoertuig gemonteerde banden draaien in dezelfde richting als bij het inrijden.

Vóór de test worden de banden opgewarmd door onder de testomstandigheden te rijden.

3. TESTMETHODE

3.1. Algemene voorwaarden

Voor alle metingen wordt met het voertuig op zodanige wijze in rechte lijn over het meetgedeelte (AA' tot BB') gereden dat het middenlangsvlak van het voertuig zo dicht mogelijk bij de lijn CC' ligt.

Wanneer de voorkant van het testvoertuig de lijn AA' heeft bereikt, plaatst de bestuurder van het voertuig de versnellingshendel in de vrijstand en zet hij de motor uit. Als het testvoertuig tijdens de meting een abnormaal geluid (bv. ventilator, zelfontsteking) produceert, wordt de test niet in aanmerking genomen.

3.2. Aard van de metingen en aantal

Het maximale geluidsniveau uitgedrukt in A-gewogen decibels (dB(A)) wordt tot op één cijfer na de komma gemeten wanneer het voertuig uitloopt tussen de lijnen AA' en BB' (figuur 1 — voorkant van het voertuig op lijn AA', achterkant van het voertuig op lijn BB'). Deze waarde geldt als resultaat van de meting.

Aan weerskanten van het testvoertuig worden ten minste vier metingen verricht bij testsnelheden onder de in punt 4.1 aangegeven referentiesnelheid en ten minste vier metingen bij testsnelheden boven die referentiesnelheid. De snelheden worden daarbij ongeveer gelijkmatig verdeeld over het in punt 3.3 aangegeven snelheidsgebied.

3.3. Testsnelheid

De snelheid van het testvoertuig ligt in het volgende gebied:

a) van 70 tot 90 km/h voor banden van de klassen C1 en C2;

b) van 60 tot 80 km/h voor banden van klasse C3.

4. INTERPRETATIE VAN DE RESULTATEN

De meting is ongeldig als de geregistreerde waarden al te sterk uiteenlopen (zie punt 2.3.2 van deze bijlage).

4.1. Bepaling van de testresultaten

De referentiesnelheid V_{ref} voor de bepaling van het eindresultaat bedraagt:

a) 80 km/h voor banden van de klassen C1 en C2;

b) 70 km/h voor banden van klasse C3.

4.2. Regressieanalyse van rolgeluidsmetingen

Het rolgeluidsniveau (L_R) van de band in dB(A) wordt bepaald met een regressieanalyse volgens de formule:

$$L_R = \bar{L} - a \cdot \bar{v}$$

waarin:

$\bar{L}$ de gemiddelde waarde van de in dB(A) gemeten rolgeluidsniveaus L_i :

$$\bar{L} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n L_i$$

n het aantal metingen ($n \geq 16$),

$\bar{v}$ de gemiddelde waarde van de logaritmen van de snelheden V_i :

$$\bar{v} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n v_i \text{ met } v_i = \lg(V_i/V_{\text{ref}})$$

a de helling van de regressielijn in dB(A):

$$a = \frac{\sum_{i=1}^n (v_i - \bar{v})(L_i - \bar{L})}{\sum_{i=1}^n (v_i - \bar{v})^2}$$

4.3. Temperatuurcorrectie

Voor banden van de klassen C1 en C2 wordt het eindresultaat genormaliseerd naar een testbaanreferentietemperatuur ϑ_{ref} door toepassing van een temperatuurcorrectie volgens de formule:

$$L_R(\vartheta_{\text{ref}}) = L_R(\vartheta) + K(\vartheta_{\text{ref}} - \vartheta)$$

waarin ϑ = de gemeten temperatuur van de testbaan,
 ϑ_{ref} = 20 °C.

Voor banden van klasse C1 geldt: coëfficiënt $K = -0,03 \text{ dB(A)/}^\circ\text{C}$, indien $\vartheta > \vartheta_{\text{ref}}$ en $K = -0,06 \text{ dB(A)/}^\circ\text{C}$ indien $\vartheta < \vartheta_{\text{ref}}$.

Voor banden van klasse C2 geldt: coëfficiënt $K = -0,02 \text{ dB(A)/}^\circ\text{C}$.

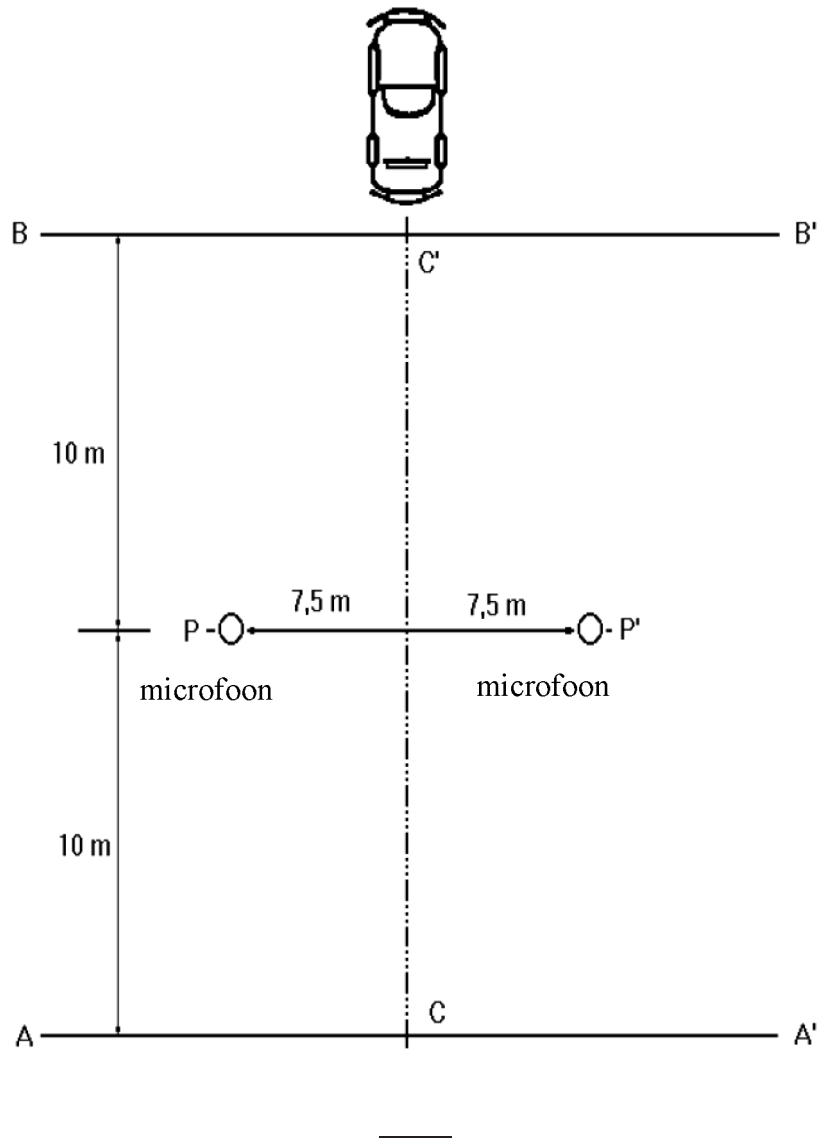
Als de gemeten temperatuur van de testbaan niet meer dan 5 °C varieert tijdens alle metingen die nodig zijn om het rolgeluid van een set banden te bepalen, kan worden volstaan met een temperatuurcorrectie op het laatst vermelde rolgeluid zoals hierboven aangegeven, waarbij gebruik wordt gemaakt van het rekenkundige gemiddelde van de gemeten temperaturen. Anders wordt elk gemeten geluidsniveau L_i gecorrigeerd, waarbij gebruik wordt gemaakt van de temperatuur op het moment van de geluidsregistratie.

Voor banden van klasse C3 hoeft geen temperatuurcorrectie te worden uitgevoerd.

4.4. Om rekening te houden met onnauwkeurigheden in de meetinstrumenten worden de overeenkomstig punt 4.3 verkregen resultaten met 1 dB(A) verminderd.

4.5. Het eindresultaat, d.w.z. het voor de temperatuur gecorrigeerde rolgeluid van de band ($L_R(\vartheta_{\text{ref}})$) in dB(A), wordt naar beneden afgerond op het dichtstbijgelegen kleinere hele getal.

Figuur 1
Stand van de microfoon voor de metingen

*Aanhangsel***Testrapport**

DEEL 1 — RAPPORT

1. Typegoedkeuringsinstantie of technische dienst: .....
2. Naam en adres van de aanvrager: .....
3. Nummer van het testrapport: .....
4. Fabrikant en merknaam of handelsbenaming: .....
5. Bandenklasse (C1, C2 of C3): .....
6. Gebruikscategorie: .....
7. Geluidsniveau overeenkomstig de punten 4.4 en 4.5 van bijlage 3: ..... dB(A) bij een referentiesnelheid van 70/80 km/h ⁽¹⁾
8. Eventuele opmerkingen: .....
9. Datum: .....
10. Handtekening: .....

DEEL 2 — TESTGEGEVENS

1. Datum van de test: .....
2. Testvoertuig (merk, model, bouwjaar, aanpassingen enz.): .....
- 2.1. Wielbasis van het testvoertuig: ..... mm
3. Ligging van de testbaan: .....
- 3.1. Datum van certificatie van de testbaan volgens ISO 10844:1994: .....
- 3.2. Afgegeven door: .....
- 3.3. Certificatiemethode: .....
4. Details van de bandentest: .....
- 4.1. Bandenmaataanduiding: .....
- 4.2. Gebruiksindicatie van de band: .....
- 4.3. Referentiespanning: ..... kPa
- 4.4. Testgegevens

	Links vooraan	Rechts vooraan	Links achteraan	Rechts achteraan
Testmassa (kg)				
Belastingsindex van de band (%)				
Bandenspanning (koud) (kPa)				

4.5. Code testvelgbreedte: .....

4.6. Type temperatuursensor: .....

5. Geldige testresultaten:

Test nr.	Testsnelheid km/h	Rijrichting	Gemeten geluidsniveau links ^(?) dB(A)	Gemeten geluidsniveau rechts ^(?) dB(A)	Luchttemp. °C	Temp. testbaan °C	Geluidsniveau links ^(?) na temperatuurcorrectie dB(A)	Geluidsniveau rechts ^(?) na temperatuurcorrectie dB(A)	Opmerkingen
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									

5.1. Helling van de regressielijn: .....

5.2. Geluidsniveau na temperatuurcorrectie overeenkomstig punt 4.3 van bijlage 3: ..... dB(A)

⁽¹⁾ Doorhalen wat niet van toepassing is.

^(?) Ten opzichte van het voertuig.

BIJLAGE 4

SPECIFICATIES VAN DE TESTBAAN

1. INLEIDING

Deze bijlage bevat de specificaties voor de fysische eigenschappen en de uitvoering van de testbaan. Deze specificaties, die zijn gebaseerd op een speciale norm ⁽¹⁾, beschrijven de vereiste fysische eigenschappen en de testmethoden voor deze eigenschappen.

2. VEREISTE EIGENSCHAPPEN VAN HET WEGDEK

Het wegdek wordt conform deze norm geacht indien de textuur en het poriëngehalte of de geluidsabsorptiecoëfficiënt zijn gemeten en voldoen aan alle voorschriften van de punten 2.1 tot en met 2.4, en tevens is voldaan aan de voorschriften met betrekking tot het ontwerp (punt 3.2).

2.1. Poriëngehalte

Het poriëngehalte (VC) in het voor de verharding van de testbaan gebruikte mengsel mag niet meer bedragen dan 8 %. Voor de meetprocedure: zie punt 4.1.

2.2. Geluidsabsorptiecoëfficiënt

Indien het wegdek niet aan het voorschrift inzake het poriëngehalte voldoet, is het slechts aanvaardbaar als de geluidsabsorptiecoëfficiënt $\alpha \leq 0,10$. Voor de meetprocedure: zie punt 4.2. Aan het voorschrift in de punten 2.1 en 2.2 is eveneens voldaan indien alleen de geluidsabsorptie α is gemeten en indien $\alpha \leq 0,10$.

NB: Geluidsabsorptie is de meest relevante eigenschap, hoewel het poriëngehalte meer gebruikt wordt door wegenbouwers. De geluidsabsorptie dient echter alleen te worden gemeten indien het wegdek niet voldoet aan het voorschrift inzake het poriëngehalte. De reden hiervoor is dat aan het voorschrift inzake het poriëngehalte, ten aanzien van zowel de metingen als de relevantie, vrij grote onzekerheden zijn verbonden en dat sommige wegdekken derhalve ten onrechte kunnen worden afgewezen indien alleen wordt uitgegaan van de meting van de holle ruimten.

2.3. Textuurdiepte

Voor de textuurdiepte (TD), gemeten volgens de volumetrische methode (zie punt 4.3), geldt:

$$TD \geq 0,4 \text{ mm}$$

2.4. Homogeniteit van het wegdek

Alles dient in het werk te worden gesteld om het wegdek binnen de testzone zo homogeen mogelijk te maken. Dit heeft betrekking op de textuur en op het poriëngehalte; daarnaast moet echter ook worden opgemerkt dat, indien het walsen op bepaalde plaatsen efficiënter plaatsvindt dan op andere, dit tot verschillen in textuur kan leiden en dat zich ook ongelijkmatigheid kan voordoen met oneffenheden als gevolg.

2.5. Testperiode

Om na te gaan of het wegdek aan de in voornoemde norm gestelde voorschriften inzake textuur en poriëngehalte of inzake geluidsabsorptie blijft voldoen, wordt het wegdek periodiek gecontroleerd met de volgende tussenpozen:

a) Poriëngehalte (VC) of geluidsabsorptie (α):

wanneer het wegdek nieuw is;

als het nieuwe wegdek aan de voorschriften voldoet, zijn periodieke controles niet meer noodzakelijk. Als het nieuwe wegdek niet aan de voorschriften voldoet, kan het er later misschien wel aan voldoen, aangezien verhardingen metertijd meestal dichter en compacter worden.

⁽¹⁾ ISO 10844:1994.

b) Textuurdiepte (TD):

wanneer het wegdek nieuw is;

wanneer de geluidsmeting begint (NB: ten minste vier weken na de aanleg van het wegdek);

daarna om de twaalf maanden.

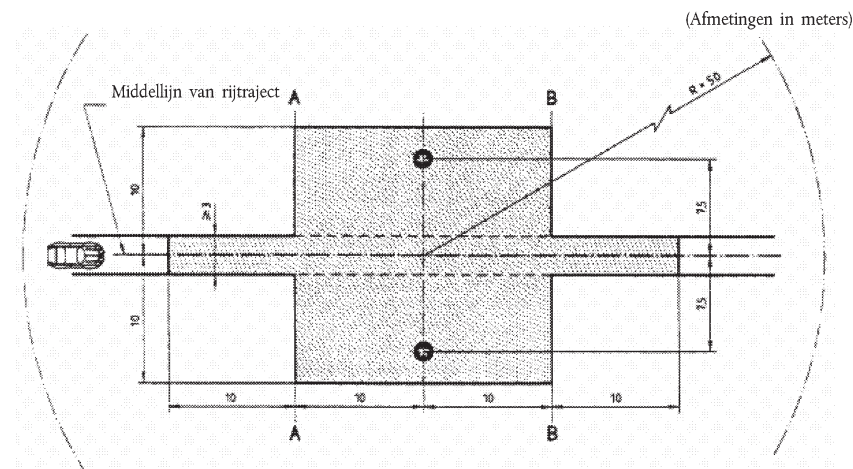
3. ONTWERP VAN DE TESTBAAN

3.1. Testzone

Bij het ontwerp van de testbaan moet er ten minste voor worden gezorgd dat op het gedeelte van de testbaan waar het eigenlijke testen van de voertuigen plaatsvindt, het gespecificeerde testmateriaal als wegdek is aangebracht, met de nodige marges voor veilig en praktisch rijden. Hiertoe moet de baan ten minste 3 m breed zijn en zich in de lengte aan ieder uiteinde ten minste 10 m voorbij de lijnen AA en BB uitstrekken. Figuur 1 is de plattegrond van een geschikte testbaan; tevens wordt hierin het minimumoppervlak aangegeven waarop het gespecificeerde testwegdek machinaal moet worden aangebracht en verdicht. Volgens bijlage 3, punt 3.2, moeten aan weerskanten van het voertuig metingen worden verricht. Dit kan worden gedaan door te meten met twee microfoonopstellingen (een aan elke kant van de baan) waarbij in één richting wordt gereden, of door te meten met een enkele microfoon aan een kant van de baan, waarbij het voertuig echter in beide richtingen rijdt. Indien laatstgenoemde methode wordt toegepast, worden geen eisen gesteld aan het wegdek aan de kant van de baan waar geen microfoon staat.

Figuur 1

Minimumvoorschriften voor de testbaan. Het donkere gedeelte is de „testzone”

Legenda Minimumoppervlak testbaan (testzone)

 Microfoon (hoogte 1,2 m)

NB: Binnen deze straal mogen zich geen grote geluidreflecterende objecten bevinden.

3.2. Ontwerp en aanleg van het wegdek

3.2.1. Basisvoorschriften voor het ontwerp

Het testwegdek moet aan vier ontwerpvoorschriften voldoen:

3.2.1.1. het is uitgevoerd in dicht asfaltbeton;

3.2.1.2. de korrelgrootte van het steenslag bedraagt maximaal 8 mm (met een tolerantie van 6,3 tot 10 mm);

3.2.1.3. de dikte van de deklaag is ≥ 30 mm;

3.2.1.4. het bindmiddel bestaat uit niet-gemodificeerd bitumen van een kwaliteit die rechtstreekse penetratie mogelijk maakt.

3.2.2. Richtsnoeren voor het ontwerp

Figuur 2 toont een zeefkromme van het aggregaat dat de gewenste eigenschappen oplevert. Deze kromme dient als aanbeveling voor de bouwer van de testbaan. Daarnaast worden in tabel 1 bepaalde richtsnoeren gegeven voor het verkrijgen van de gewenste textuur en duurzaamheid. De zeefkromme beantwoordt aan de volgende formule:

$$P \text{ (doorlatingspercentage)} = 100 \cdot (d/d_{\max})^{1/2}$$

waarin:

d = maaswijdte van de vierkante zeefmazen in mm

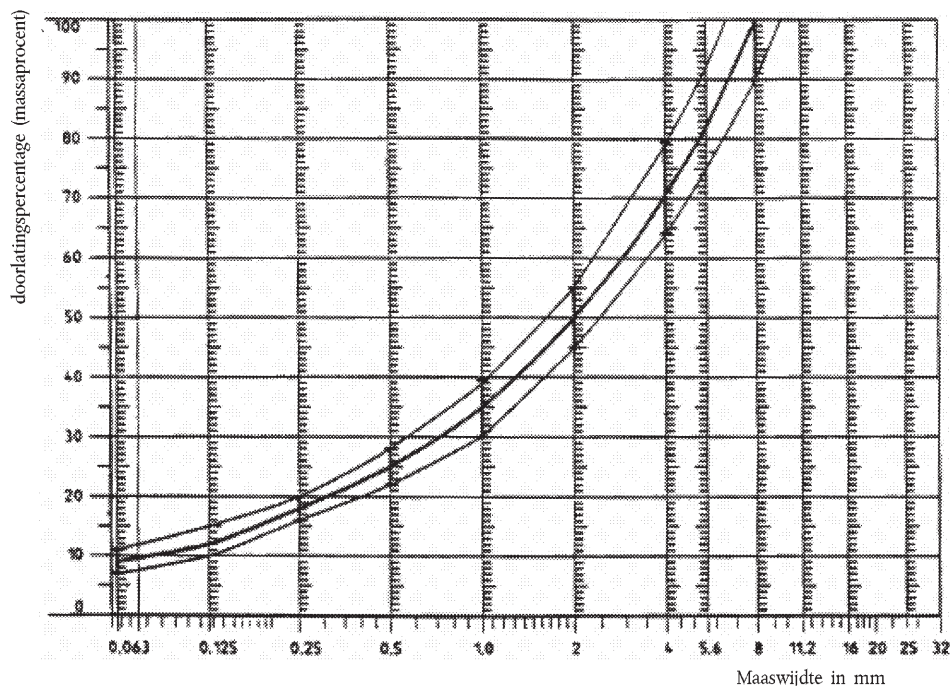
$d_{\max}$ = 8 mm voor de gemiddelde kromme

10 mm voor de kromme van de benedentolerantie

6,3 mm voor de kromme van de boventolerantie

Figuur 2

Zeefkromme van het aggregaat in het asfaltmengsel, met toleranties

Naast het voorafgaande worden de volgende aanbevelingen gedaan:

- de zandfractie ($0,063 \text{ mm} < \text{maaswijdte van de vierkante zeefmazen} < 2 \text{ mm}$) mag niet meer dan 55 % natuurlijk zand en niet minder dan 45 % fijn zand bevatten;
- de grond en de ondergrond moeten een goede stabiliteit en gelijkmatigheid garanderen, overeenkomstig de beste praktijken in de wegebouw;
- er moet gebruikt worden gemaakt van steenslag (met een breukvlakpercentage van 100 %) afkomstig van een materiaal met grote breukvastheid;

- d) het in het mengsel gebruikte steenslag moet gewassen zijn;
- e) op het wegdek mag geen extra steenslag worden toegevoegd;
- f) de hardheid van het bindmiddel, uitgedrukt in penetratiewaarde, moet al naargelang het klimaat van het betrokken land, 40-60, 60-80 of zelfs 80-100 bedragen. De regel is dat een zo hard mogelijk, maar in de praktijk gangbaar bindmiddel wordt gebruikt;
- g) de temperatuur van het mengsel vóór het walsen moet zo worden gekozen dat het vereiste poriëngehalte door later walsen wordt bereikt. Opdat met grotere waarschijnlijkheid aan de specificaties in de punten 2.1 tot en met 2.4 kan worden voldaan, moet in verband met de dichtheid niet alleen met de temperatuur van het mengsel, maar ook met het voor het verdichten te gebruiken voertuig en met het aantal passages daarvan rekening worden gehouden.

Tabel 1

Richt snoeren voor het ontwerp

	Streefwaarden		Toleranties
	Per totale massa van het mengsel	Per massa van het aggregaat	
Massa van het steenslag, maaswijdte van de vierkante zeefmazen (SM) > 2 mm	47,6 %	50,5 %	± 5
Massa van het zand 0,063 < SM < 2 mm	38,0 %	40,2 %	± 5
Massa van de vulstof SM < 0,063 mm	8,8 %	9,3 %	± 5
Massa van het bindmiddel (bitumen)	5,8 %	n.v.t	± 0,5
Maximumafmeting van het split	8 mm		6,3-10
Hardheid van het bindmiddel	(zie punt 3.2.2, onder f))		
Coëfficiënt versneld slijpen (CVS)	> 50		
Verdichtingsgraad met betrekking tot de Marshall-dichtheid	98 %		

4. TESTMETHODE

4.1. Meting van het poriëngehalte

Voor deze meting worden op minstens vier verschillende plaatsen op de testbaan boormonsters genomen, gelijk verdeeld over de testzone tussen de lijnen AA en BB (zie figuur 1). Om een gebrek aan homogeniteit en eenvormigheid van de wielsporen te voorkomen, worden de boormonsters niet in de eigenlijke wielsporen genomen, maar in de nabijheid ervan. Er worden (ten minste) twee boormonsters genomen in de nabijheid van de wielsporen en (ten minste) een ongeveer halverwege tussen de wielsporen en elke microfoonpositie.

Indien het vermoeden bestaat dat de homogeniteit te wensen overlaat (zie punt 2.4), wordt binnen de testzone een groter aantal boormonsters genomen.

Het poriëngehalte wordt voor elk monster bepaald; vervolgens wordt het gemiddelde voor alle monsters berekend en die waarde wordt getoetst aan het voorschrift van punt 2.1. Bovendien mag geen enkel monster een poriëngehalte van meer dan 10 % hebben.

De bouwer van het wegdek wordt erop geattendeerd dat er problemen kunnen rijzen wanneer de testzone via buizen of elektrische draden wordt verwarmd en er op die plaatsen monsters moeten worden genomen. Het leggen van die leidingen moet zorgvuldig worden gepland met het oog op latere boormonsternemingen. Aanbevolen wordt enkele plaatsen van ongeveer 200 × 300 mm zonder draden of buizen te laten of deze zo diep te leggen dat zij geen schade oplopen bij het nemen van monsters van het wegdek.

4.2. Geluidsabsorptiecoëfficiënt

De geluidsabsorptiecoëfficiënt (normale invalshoek) wordt gemeten door toepassing van de impedantiebuismethode volgens de procedure vastgesteld in ISO 10534-1:1996 of ISO 10534-2:1998.

Voor de testmonsters gelden dezelfde voorschriften als voor het poriëngehalte (zie punt 4.1). De geluidsabsorptie wordt gemeten in het gebied tussen 400 en 800 Hz en in het gebied tussen 800 en 1 600 Hz (ten minste op de centrale frequenties van de 1/3-octaaftanden), en voor beide frequentiegebieden worden de maximumwaarden bepaald. Om het eindresultaat te bereiken, wordt voor alle testmonsters het gemiddelde van deze waarde berekend.

4.3. Volumetrische meting van de macrottextuur

Voor de toepassing van deze norm wordt de textuurdiepte op minstens tien gelijk uit elkaar liggende plaatsen in de wielsporen van het testtraject gemeten; daarbij wordt de gemiddelde waarde vergeleken met de gespecificeerde minimale textuurdiepte. Zie voor de beschrijving van de procedure ISO-norm 10844:1994.

5. STABILITEIT IN DE TIJD EN ONDERHOUD

5.1. Invloed van de veroudering

Zoals bij alle andere wegdekken wordt verwacht dat het op de testbaan gemeten rolgeluidsniveau in de eerste zes tot twaalf maanden na de bouw licht zal stijgen.

Het wegdek zal minstens vier weken na de bouw zijn vereiste eigenschappen bereiken. De invloed van de veroudering op het geluid is bij vrachtwagens in het algemeen kleiner dan bij personenwagens.

De stabiliteit in de tijd wordt vooral bepaald door het slijt- en verdichtingseffect veroorzaakt door de voertuigen die over het wegdek rijden. Deze stabiliteit moet periodiek worden gecontroleerd, zoals aangegeven in punt 2.5.

5.2. Onderhoud van het wegdek

Losse deeltjes en stof die de werkelijke textuurdiepte aanzienlijk kunnen verminderen, worden van het wegdek verwijderd. In landen met een winterklimaat wordt soms strooizout gebruikt. Dat zout kan het wegdek tijdelijk of zelfs permanent aantasten, waardoor het geluid toeneemt. Het gebruik van zout wordt dus niet aanbevolen.

5.3. Vervanging van het wegdek van de testzone

Wanneer het wegdek van de testbaan moet worden vervangen, wordt doorgaans alleen de teststrook waarover de voertuigen rijden (met een breedte van 3 m in figuur 1) vervangen, mits de testzone daarbuiten bij meting aan het voorschrift inzake het poriëngehalte of de geluidsabsorptie voldoet.

6. DOCUMENTATIE OVER DE TESTBAAN EN DE DAAROP UITGEVOERDE TESTS

6.1. Documentatie over de testbaan

In een document met de beschrijving van de testbaan worden de volgende gegevens verstrekt:

6.1.1. ligging van de testbaan;

6.1.2. soort bindmiddel, hardheid van het bindmiddel, type aggregaat, maximale theoretische dichtheid van het beton (DR), dikte van de deklaag en zeefkromme, bepaald aan de hand van op de testbaan genomen monsters;

6.1.3. verdichtingsmethode (bv. soort wals, massa van de wals, aantal passages);

6.1.4. temperatuur van het mengsel, temperatuur van de omgevingslucht en windsnelheid bij de aanleg van het wegdek;

6.1.5. datum van aanleg van het wegdek en naam van de aannemer;

6.1.6. alle of ten minste de recentste testresultaten, met inbegrip van:

6.1.6.1. het poriëngehalte van elk monster;

- 6.1.6.2. de plaatsen in de testzone waar de monsters voor de poriënmetingen zijn genomen;
  - 6.1.6.3. de geluidsabsorptiecoëfficiënt van elk monster (indien gemeten). Vermeld resultaten voor elk monster en elk frequentiegebied en ook het algemene gemiddelde;
  - 6.1.6.4. de plaatsen in de testzone waar de monsters voor het meten van de absorptie zijn genomen;
  - 6.1.6.5. de textuurdiepte, met inbegrip van het aantal tests en de standaardafwijking;
  - 6.1.6.6. de instantie die verantwoordelijk is voor de in de punten 6.1.6.1 en 6.1.6.2 bedoelde tests en de gebruikte soort apparatuur;
  - 6.1.6.7. de data waarop de test(s) is (zijn) verricht en de datum waarop de monsters van de testbaan zijn genomen.
- 6.2. Documentatie over geluidstests van voertuigen op het wegdek
- In het document met de beschrijving van de geluidstest(s) van voertuigen wordt vermeld of aan alle voorschriften van deze norm is voldaan. Als bewijs daarvan wordt verwezen naar een document overeenkomstig punt 6.1 met een beschrijving van de resultaten.
-

BIJLAGE 5

TESTPROCEDURE VOOR HET METEN VAN DE GRIP OP NAT WEGDEK

1. ALGEMENE TESTVOORWAARDEN

1.1. Kenmerken van de testbaan

De testbaan heeft een dicht asfaltwegdek met een maximale helling van 2 % in elke richting. De veroudering, samenstelling en slijtage van het wegdek moeten overal gelijk zijn en er mogen zich geen losse deeltjes of vreemd materiaal op bevinden. De maximale korrelgrootte van het steenslag bedraagt 10 mm (met een tolerantie van 8 tot 13 mm) en de overeenkomstige ASTM-norm E-965 gemeten zanddiepte bedraagt $0,7 \pm 0,3$ mm.

De oppervlaktewrijving van de natgemaakte testbaan wordt met een van de volgende methoden bepaald:

1.1.1. Methode met standaard referentietestband (SRTT)

Bij een test met de SRTT en de methode van punt 2.1 moet de gemiddelde piekremkrachtcoëfficiënt (pbfc) tussen 0,6 en 0,8 liggen. De gemeten waarden worden als volgt voor temperatuurinvloeden gecorrigeerd:

$$\text{pbfc} = \text{pbfc (gemeten)} + 0,003 \cdot 5(t - 20)$$

waarbij t = de oppervlaktetemperatuur van de natgemaakte testbaan in graden Celsius.

De test wordt uitgevoerd op een testbaan met de voorgeschreven lengte en in de voorgeschreven rijstrook.

1.1.2. Methode met BPN-waarde (British pendulum number)

De gemiddelde BPN-waarde van de natgemaakte testbaan, gemeten volgens de procedure van ASTM-norm 303-93 (opnieuw goedgekeurd in 1998) van de American Society for Testing and Materials en met gebruikmaking van de in ASTM-norm E 501-94 gespecificeerde glijder, moet na temperatuurcorrectie tussen 40 en 60 liggen. Als de fabrikant van de slinger geen bepaalde temperatuurcorrectie aanbeveelt, kan de volgende formule worden toegepast:

$$\text{BPN} = \text{BPN (gemeten waarde)} + 0,34 \cdot t - 0,0018 \cdot t^2 - 6,1$$

waarbij t = de oppervlaktetemperatuur van de natgemaakte testbaan in graden Celsius.

De BPN-waarde wordt in de tijdens de natte-griptests te gebruiken rijstrook van de testbaan gemeten met intervallen van 10 m in de lengterichting van de rijstrook. De BPN-waarde wordt op ieder punt vijf keer gemeten en de variatiecoëfficiënt van de BPN-gemiddelden mag niet met meer dan 10 % worden overschreden.

1.1.3. De typegoedgekeuringsinstantie vergewist zich van de eigenschappen van de testbaan op basis van de bewijzen in de testrapporten.

1.2. Sproeiomstandigheden

Het wegdek wordt besproeid van de zijkant van de testbaan of door een in het testvoertuig of de aanhanger opgenomen sproeisysteem.

Als de baan van de zijkant wordt besproeid, moet dit gedurende ten minste een half uur voorafgaand aan de test gebeuren om de oppervlakte- en watertemperatuur te homogeniseren. Aanbevolen wordt de baan tijdens de test voortdurend van de zijkant te besproeien.

De waterhoogte moet tussen 0,5 en 1,5 mm bedragen.

1.3. De windomstandigheden mogen de besproeiing van het wegdek niet beïnvloeden (windschermen zijn toegestaan).

De oppervlaktetemperatuur van de natgemaakte testbaan moet tussen 5 en 35 °C liggen en mag tijdens de test niet met meer dan 10 °C veranderen.

2. TESTPROCEDURE

De relatieve natte grip wordt bepaald met:

- a) een aanhanger of een speciaal testvoertuig voor banden; of
- b) een passagiersvoertuig uit de normale productie (van categorie M₁, zoals gedefinieerd in de Geconsolideerde resolutie betreffende de constructie van voertuigen (R.E.3), opgenomen in document TRANS/WP.29/78/Rev.1/Amend.2, laatstelijk gewijzigd bij Amend.4).

2.1. Procedure voor de aanhanger of het speciale testvoertuig voor banden

2.1.1. De aanhanger en het trekkende voertuig, dan wel het testvoertuig voor banden, moeten aan de volgende voorschriften voldoen:

2.1.1.1. zij moeten de bovengrens voor de testsnelheid van 67 km/h kunnen overschrijden en de voorgeschreven testsnelheid van 65 ± 2 km/h kunnen handhaven tot het moment waarop de maximale remkrachten worden uitgeoefend;

2.1.1.2. zij moeten uitgerust zijn met een as met een testopstelling met een hydraulische rem en een bedieningsstelsel dat, in voorkomend geval, vanuit het trekkende voertuig kan worden bediend. Het koppel van het remsysteem moet toereikend zijn om bij alle te testen bandenmaten en -belastingen de piekremkrachtcoëfficiënt te bereiken;

2.1.1.3. zij moeten gedurende de test de uitlijning in de lengterichting (toespoor) en camber van de band/velgcombinatie kunnen handhaven met een maximale afwijking van $\pm 0,5^\circ$ ten opzichte van de in statische omstandigheden op de beladen testband gemeten waarden;

2.1.1.4. in geval van aanhangers moet de mechanische koppelinrichting tussen het trekkende voertuig en de aanhanger zodanig zijn dat, wanneer het trekkende voertuig en de aanhanger aan elkaar worden gekoppeld, de dissels, of een deel daarvan, waarin de sensor voor de remkrachtmeting is opgenomen, horizontaal is of van achter naar voren afloopt met een maximale hoek van 5° . De afstand in de lengterichting tussen de middellijn van het scharnierpunt van de koppeling (trekhaak) en de transversale middellijn van de as van de aanhanger moet ten minste tien keer de koppel- of trekhaakhoogte bedragen;

2.1.1.5. in geval van voertuigen waarin een baansproeisysteem is opgenomen moet(en) de watersproeier(s) een waterlaag met een uniforme hoogte produceren die ten minste 25 mm verder reikt dan de breedte van het contactoppervlak van de banden. De sproeier(s) moet(en) omlaag worden gericht onder een hoek van 20° tot 30° en het water moet tussen 250 en 450 mm vóór het midden van het contactoppervlak van de banden het wegdek bereiken. De sproeier(s) moet(en) worden aangebracht op een hoogte van 25 mm, of hoger indien nodig om obstakels op het wegdek te vermijden, maar niet hoger dan 100 mm. De waterafgifte moet zodanig zijn dat een waterhoogte van 0,5 tot 1,5 mm wordt bereikt en moet gedurende de test constant blijven, met een maximale afwijking van $\pm 10\%$. Voor een test bij 65 km/h is een waterafgifte van 18 l s^{-1} per meter breedte van het natgemaakte wegdek gebruikelijk.

Het systeem moet het water op zodanige wijze afgeven dat de band en het wegdek vóór de band voor het begin van het remmen en gedurende de hele test worden natgemaakt.

2.1.2. Testprocedure

2.1.2.1. De testband wordt ontdaan van alle gietbramen die de test kunnen beïnvloeden.

2.1.2.2. De testband wordt op de door de bandenfabrikant in de goedkeuringsaanvraag gespecificeerde testvelg gemonteerd en opgepompt tot 180 kPa voor de SRTT of een band met een normaal draagvermogen, en tot 220 kPa voor een versterkte band of een band met een hoger draagvermogen.

2.1.2.3. De band krijgt in de nabijheid van de testbaan ten minste twee uur de tijd om zich aan de omgevings temperatuur van de testbaan aan te passen. De band wordt tijdens deze conditionering niet rechtstreeks aan zonlicht blootgesteld.

- 2.1.2.4. De band wordt belast tot:
- tussen 445 en 508 kg voor de SRTT; en
  - tussen 70 en 80 % van de waarde die overeenkomt met de belastingsindex van de band in alle andere gevallen.
- 2.1.2.5. Kort voor de test wordt de baan geprepareerd door ten minste tien remtests uit te voeren op het gedeelte van de baan dat voor het testprogramma wordt gebruikt; de hiervoor gebruikte banden maken echter geen deel uit van het testprogramma.
- 2.1.2.6. Onmiddellijk voor de test wordt de bandenspanning gecontroleerd en zo nodig bijgesteld tot de in punt 2.1.2.2 vermelde waarden.
- 2.1.2.7. De testsnelheid ligt tussen 63 en 67 km/h en blijft gedurende de hele test tussen deze waarden.
- 2.1.2.8. Alle testreeksen, voor zowel de testband als de SRTT waarmee de prestaties worden vergeleken, worden in dezelfde richting uitgevoerd.
- 2.1.2.9. Het testwiel wordt op zodanige wijze geremd dat de piekremkracht binnen 0,2 en 0,5 s wordt bereikt.
- 2.1.2.10. Nieuwe banden worden geprepareerd door er twee tests mee uit te voeren. Deze tests mogen worden gebruikt om de werking van de registratieapparatuur te controleren, maar de resultaten mogen niet worden gebruikt voor de beoordeling van de prestaties.
- 2.1.2.11. Om de prestaties van een band met die van de SRTT te kunnen vergelijken, worden de remtests vanaf hetzelfde punt en in dezelfde rijstrook van de testbaan uitgevoerd.
- 2.1.2.12. De tests worden in onderstaande volgorde verricht:

$$R1 - T - R2$$

waarbij:

R1 = de eerste test van de SRTT, R2 = de herhalingstest van de SRTT en T = de test van de te beoordelen kandidaat-band.

Alvorens de herhalingstest van de SRTT plaatsvindt, mogen maximaal drie kandidaat-band(en) worden getest, bijvoorbeeld als volgt:

$$R1 - T1 - T2 - T3 - R2$$

- 2.1.2.13. De gemiddelde waarde van de piekremkrachtcoëfficiënt (pbfc) wordt berekend op grond van ten minste zes geldige resultaten.

De resultaten zijn geldig als de variatiecoëfficiënt, gedefinieerd als het quotiënt van de standaardafwijking en de gemiddelde waarde, uitgedrukt als percentage, niet meer dan 5 % bedraagt. Als dit met de herhalingstest van de SRTT niet mogelijk is, telt de beoordeling van de kandidaat-band(en) niet mee en wordt de hele testvolgorde herhaald.

- 2.1.2.14. Gebruik van de waarde van de gemiddelde pbfc voor elke testreeks

Bij de testvolgorde R1 - T - R2 wordt de pbfc van de SRTT die voor de vergelijking van de prestaties van de kandidaat-band wordt gebruikt, als volgt berekend:

$$(R1 + R2)/2$$

waarbij:

R1 = de gemiddelde pbfc voor de eerste testreeks van de SRTT en R2 = de gemiddelde pbfc voor de tweede testreeks van de SRTT.

Bij de testvolgorde R1 – T1 – T2 – R2 wordt de pbfc van de SRTT als volgt berekend:

$$2/3 R1 + 1/3 R2 \text{ voor de vergelijking met kandidaat-band T1;}$$

en

$$1/3 R1 + 2/3 R2 \text{ voor de vergelijking met kandidaat-band T2.}$$

Bij de testvolgorde R1 – T1 – T2 – T3 – R2 wordt de pbfc van de SRTT als volgt berekend:

$$3/4 R1 + 1/4 R2 \text{ voor de vergelijking met kandidaat-band T1;}$$

$$(R1 + R2)/2 \text{ voor de vergelijking met kandidaat-band T2;}$$

en

$$1/4 R1 + 3/4 R2 \text{ voor de vergelijking met kandidaat-band T3.}$$

2.1.2.15. De natte-gripindex (G) wordt als volgt berekend:

$$G = \frac{\text{pbfc van kandidaat-band}}{\text{pbfc van SRTT}}$$

2.2. Procedure voor standaardvoertuigen

2.2.1. Het voertuig is een standaardvoertuig van categorie M₁, dat ten minste een snelheid van 90 km/h kan bereiken en met een antiblokkeersysteem (ABS) uitgerust is.

2.2.1.1. Het voertuig wordt niet aangepast, behalve om:

- a) de montage van verschillende maten wielen en banden mogelijk te maken;
- b) mechanische (inclusief hydraulische, elektrische of pneumatische) bediening van de bedrijfsrem mogelijk te maken. Het systeem mag automatisch worden bediend door signalen van voorzieningen in of naast de testbaan.

2.2.2. Testprocedure

2.2.2.1. De testband wordt ontdaan van alle gietbramen die de test kunnen beïnvloeden.

2.2.2.2. De testband wordt op de door de bandenfabrikant in de goedkeuringsaanvraag gespecificeerde testvelg gemonteerd en in alle gevallen tot 220 kPa opgepompt.

2.2.2.3. De band krijgt in de nabijheid van de testbaan ten minste twee uur de tijd om zich aan de omgevings-temperatuur van de testbaan aan te passen. De band wordt tijdens deze conditionering niet rechtstreeks aan zonlicht blootgesteld.

2.2.2.4. De statische belasting op de band bedraagt:

- a) voor de SRTT tussen 381 en 572 kg; en
- b) in alle andere gevallen tussen 60 en 90 % van de waarde die overeenkomt met de belastingsindex van de band.

Het verschil in belasting tussen de banden op dezelfde as moet zodanig zijn dat de belasting van de minst belaste band ten minste 90 % van die van de zwaarst belaste band bedraagt.

2.2.2.5. Kort voor de test wordt de baan geprepareerd door ten minste tien remtests van 90 naar 20 km/h uit te voeren op het gedeelte van de baan dat voor het testprogramma wordt gebruikt; de hiervoor gebruikte banden maken echter geen deel uit van het testprogramma.

- 2.2.2.6. Onmiddellijk voor de test wordt de bandenspanning gecontroleerd en zo nodig bijgesteld tot de in punt 2.2.2.2 vermelde waarden.
- 2.2.2.7. Bij een aanvangssnelheid van tussen 83 en 87 km/h wordt op het bedieningsorgaan van de bedrijfsrem een constante kracht uitgeoefend die voldoende is om het antiblokkeersysteem op alle vier de wielen van het voertuig in werking te stellen en een eenparige vertraging van het voertuig teweeg te brengen voordat de snelheid tot 80 km/h is afgenomen en deze kracht wordt uitgeoefend totdat het voertuig tot stilstand is gekomen.
- Bij een handgeschakelde versnellingsbak wordt de remtest met ontkoppelde motor uitgevoerd en bij een automatische versnellingsbak met de keuzeschakelaar in de vrijstand.
- 2.2.2.8. Alle testreeksen, voor zowel de kandidaat-testband als de SRTT waarmee de prestaties worden vergeleken, worden in dezelfde richting uitgevoerd.
- 2.2.2.9. Nieuwe banden worden geprepareerd door er twee tests mee uit te voeren. Deze tests mogen worden gebruikt om de werking van de registratieapparatuur te controleren, maar de resultaten mogen niet worden gebruikt voor de beoordeling van de prestaties.
- 2.2.2.10. Om de prestaties van een band met die van de SRTT te kunnen vergelijken, worden de remtests vanaf hetzelfde punt en in dezelfde rijstrook van de testbaan uitgevoerd.
- 2.2.2.11. De tests worden in onderstaande volgorde verricht:

R1 – T – R2

waarbij:

R1 = de eerste test van de SRTT, R2 = de herhalingstest van de SRTT en T = de test van de te beoordelen kandidaat-band.

Alvorens de herhalingstest van de SRTT plaatsvindt, mogen maximaal drie kandidaat-band(en) worden getest, bijvoorbeeld als volgt:

R1 – T1 – T2 – T3 – R2

- 2.2.2.12. De gemiddelde volle vertraging (mfd) tussen 80 en 20 km/h wordt berekend voor ten minste drie geldige resultaten van de SRTT en zes geldige resultaten van de kandidaat-band(en).

De gemiddelde volle vertraging (mfd) wordt als volgt berekend:

$$mfd = 231,48/S$$

waarbij:

S = de gemiddelde remweg in meters om de snelheid van 80 naar 20 km/h terug te brengen.

De resultaten zijn geldig als de variatiecoëfficiënt, gedefinieerd als het quotiënt van de standaardafwijking en de gemiddelde waarde, uitgedrukt als percentage, niet meer dan 3 % bedraagt. Als dit met de herhalingstest van de SRTT niet mogelijk is, telt de beoordeling van de kandidaat-band(en) niet mee en wordt de hele testvolgorde herhaald.

Voor elke testreeks wordt het gemiddelde van de berekende waarden van de mfd bepaald.

2.2.2.13. Gebruik van de waarde van de gemiddelde mfdd voor elke testreeks

Bij de testvolgorde R1 – T – R2 wordt de mfdd van de SRTT die voor de vergelijking van de prestaties van de kandidaat-band wordt gebruikt, als volgt berekend:

$$(R1 + R2)/2$$

waarbij:

R1 = de gemiddelde mfdd voor de eerste testreeks van de SRTT en R2 = de gemiddelde mfdd voor de tweede testreeks van de SRTT.

Bij de testvolgorde R1 – T1 – T2 – R2 wordt de mfdd van de SRTT als volgt berekend:

$$2/3 R1 + 1/3 R2 \text{ voor de vergelijking met kandidaat-band T1;}$$

en

$$1/3 R1 + 2/3 R2 \text{ voor de vergelijking met kandidaat-band T2.}$$

Bij de testvolgorde R1 – T1 – T2 – T3 – R2 wordt de mfdd van de SRTT als volgt berekend:

$$3/4 R1 + 1/4 R2 \text{ voor de vergelijking met kandidaat-band T1;}$$

$$(R1 + R2)/2 \text{ voor de vergelijking met kandidaat-band T2;}$$

en

$$1/4 R1 + 3/4 R2 \text{ voor de vergelijking met kandidaat-band T3.}$$

2.2.2.14. De natte-gripindex (G) wordt als volgt berekend:

$$G = \frac{\text{gemiddelde mfdd van kandidaat-band}}{\text{mfdd van SRTT}}$$

2.2.2.15. Wanneer de kandidaat-banden, bijvoorbeeld door de bandenmaat, doordat de vereiste belasting niet mogelijk is enz., niet op hetzelfde voertuig als de SRTT kunnen worden gemonteerd, wordt een vergelijking gemaakt met behulp van intermediaire banden, hierna „controlebanden” genoemd, en twee verschillende voertuigen. Op het ene voertuig moeten de SRTT en de controleband kunnen worden gemonteerd en op het andere de controleband en de kandidaat-band.

2.2.2.15.1. De natte-gripindex van de controleband ten opzichte van de SRTT (G1) en van de kandidaat-band ten opzichte van de controleband (G2) worden bepaald volgens de procedure in de punten 2.2.2.1 tot en met 2.2.2.15.

De natte-gripindex van de kandidaat-band ten opzichte van de SRTT is het product van deze twee natte-gripindices, dus G1 x G2.

2.2.2.15.2. Alle tests worden op hetzelfde gedeelte van dezelfde testbaan uitgevoerd bij vergelijkbare omgevingscondities; de oppervlaktetemperatuur van de natgemaakte testbaan mag bijvoorbeeld niet meer dan 5 °C afwijken. Alle tests worden op dezelfde dag afgerond.

2.2.2.15.3. Voor de vergelijking met de SRTT en met de kandidaat-band wordt dezelfde set controlebanden gebruikt en deze banden worden op dezelfde wielposities gemonteerd.

2.2.2.15.4. De bij de test gebruikte controlebanden worden na de test opgeslagen onder de voor de SRTT voorgeschreven omstandigheden, dat wil zeggen overeenkomstig ASTM-norm E 1136-93 (opnieuw goedgekeurd in 1998).

2.2.2.15.5. De SRTT en de controlebanden blijven buiten beschouwing als zij onregelmatige slijtage of schade vertonen of als hun prestaties verslechterd lijken te zijn.

*Aanhangsel***Testrapport
(grip op nat wegdek)**

DEEL 1 — RAPPORT

1. Typegoedkeuringsinstantie of technische dienst: .....
2. Naam en adres van de aanvrager: .....
3. Nummer van het testrapport: .....
4. Fabrikant en merknaam of handelsbenaming: .....
5. Bandenklasse (C1, C2 of C3): .....
6. Gebruikscategorie: .....
7. Coëfficiënt voor grip op nat wegdek ten opzichte van de SRTT, overeenkomstig punt 2.1.2.15 of 2.2.2.15: .....
8. Eventuele opmerkingen: .....
9. Datum: .....
10. Handtekening: .....

DEEL 2 — TESTGEGEVENS

1. Datum van de test: .....
2. Testvoertuig (merk, model, bouwjaar, aanpassingen enz. of identificatie van de aanhanger): .....
.....
3. Ligging van de testbaan: .....
- 3.1. Kenmerken van de testbaan: .....
- 3.2. Afgegeven door: .....
- 3.3. Certificatiemethode: .....
4. Details van de testbanden: .....
- 4.1. Bandenmaataanduiding en gebruiksindicatie: .....
- 4.2. Merk en handelsbenaming van de band: .....
- 4.3. Referentiespanning: kPa .....
- 4.4. Testgegevens

Band	SRTT	Kandidaatband	Controleband
Belasting testband (kg)			
Waterhoogte (mm) (van 0,5 tot 1,5 mm)			
Temperatuurgemiddelde natgemaakte testbaan (°C) (van 5 tot 35 °C)			

